

BEGROTING 2020

VERSIE NA BESLUITVORMING ALGEMEEN BESTUUR DD 26 JUNI 2019
(inclusief inwoneraantallen per 1 januari 2019)

3 juli 2019

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	3
2. PROGRAMMA'S.....	5
2.1 Programma brandweezorg.....	5
2.2 Programma publieke gezondheid.....	10
2.3 Programma ambulancezorg.....	18
2.4 Programma bevolkingszorg.....	22
2.5 Programma bedrijfsvoering & overhead.....	23
3. FINANCIËN.....	26
3.1 Besluitvorming na bestuursbegroting 2019.....	26
3.2 Wettelijke ontwikkelingen.....	27
3.3 Nieuw Beleid.....	27
3.4 Nominale ontwikkelingen.....	27
3.5 Investerings.....	28
3.6 Effect op lopende begrotingsjaar 2019.....	28
3.7 Financiële begroting.....	29
4. PARAGRAFEN.....	30
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	30
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	32
4.3 Financiering.....	32
5. BIJLAGEN.....	34
5.1 Gemeentelijke bijdragen.....	34
5.2 Meerjaren investeringsplan 2019 – 2023.....	38

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het jaar 2020. De begroting 2020 is een weergave van inhoud en financiën voor Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in 2020. In deze begroting wordt weergegeven op welke wijze de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden inspeelt op landelijke ontwikkelingen en welke regionale accenten in de uitvoering van het beleid zijn gelegd. In navolging van voorgaande begroting bestaat deze begroting uit de programmabegrotingen:

- Brandweezorg
- Publieke Gezondheid
- Ambulancezorg
- Bevolkingszorg
- Bedrijfsvoering

In de kaderbrief voor 2020 is eveneens een paragraaf besteed aan multi ontwikkelingen. Een spanning is zichtbaar tussen enerzijds de regie taak van de veiligheidsregio en de taakuitvoering van de samenwerkende diensten. Voor de eerste verantwoordelijkheid wordt geen geormerkt budget ontvangen. De activiteiten behorend bij deze regietaak worden gefinancierd uit het budget voor de brandweer. Om deze reden is geen aparte paragraaf multi opgenomen.

Per programma zijn de doelen met haar activiteiten en beoogde maatschappelijke effecten nader uitgewerkt. Deze aanpassing van de begrotingsopzet is in ontwikkeling. De ambitie voor 2019 is om deze indeling, de doelen en maatschappelijke effecten te evalueren en voor de begroting 2021 verder te concretiseren en de financiële toerekening van inkomsten en lasten hierop aan te passen.

Uitgangspunten

Uitgangspunten voor de begroting 2020 zijn de volgende stukken:

- Concept jaarverslag over 2018
- Geactualiseerde begroting over 2019
- Kaderbrief voor 2020
- Besluitvorming AB juli 2019

De inwonersaantallen per 1 januari 2019 waren bij besluitvorming nog niet gepubliceerd door het CBS. Inmiddels zijn deze cijfers bekend en verwerkt in deze begroting. De mutaties ten opzichte van de versie die ter consultatie voorlag zijn in afzonderlijke kolommen opgenomen.

Opgenomen beleidswijzigingen

In de begroting 2020 zijn de volgende beleidswijzigingen opgenomen:

- Vastgesteld beleid na opstellen van de begroting 2019:
 - o Intensivering van bevolkingszorg;
 - o Rijksvaccinatieprogramma
- Ambities volgend op gewijzigde wet- en regelgeving:
 - o Omgevingswet
 - o Nieuwe meldkamer Oost Nederland
- Ambities uit nog niet vastgesteld beleid:
 - o Versterking afdeling Onderzoek, Informatie en Advies

Daarnaast is een compensatie van de loon- en prijsbijstelling verwerkt in overeenstemming met de vastgestelde systematiek.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt bij het vaststellen van de begroting 2020 tevens de eerste actualisatie van de begroting 2019 aan het bestuur voorgelegd. De bijstelling is van administratief technische aard en vraagt als gevolg daarvan niet om besluitvorming zoals bedoeld in artikel 36 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

Begrotingsmutaties in één oogopslag

Ten opzichte van jaarschijf 2019 zijn de volgende budgettaire aanpassingen verwerkt in de begroting:

• Begroting 2019	94.851
• Rijksvaccinatieprogramma	1.321
• Bevolkingszorg	450
• Loon- en prijs effecten	2.602
• Mutaties i.v.m. inwoneraantallen	12
• Individuele aanpassing kader	-/- 25
• Overige mutaties met derden	<u>1.488</u>
• Begroting 2020	100.699

De begroting kent daarnaast een herbestemming van de inwonerbijdrage van 135.000 ten behoeve van de ambulancemeldkamer naar de GHOR ten behoeve van het realiseren van LCMS zorg en een permanent beeld van de acute zorgketen (cf beleidsplan veiligheidsregio). Deze herbestemming is mogelijk geworden door nieuwe afspraken met de zorgverzekeraar, waarbij de meldkamer ambulancezorg kostendekkend wordt gefinancierd.

Aansluiting met kaderbrief 2020

Met voortschrijdend inzicht zijn niet alle ambities met financiële impact uit de kaderbrief nader uitgewerkt in de begroting. Dit betreffen de volgende ambities:

- Toekomstbestendige acute zorg
- Taakontwikkeling

Meerjarige investeringsbegroting

De begroting kent tevens een meerjarige investeringsbegroting. Deze begroting laat een investeringsprogramma voor de komende 5 jaar zien van circa 41 miljoen. Mede gezien de liquiditeitspositie van VGGM per eind 2018 zullen hiervoor financieringsarrangementen moeten worden georganiseerd. Hiertoe zal in de loop van 2019 een bestuurlijk voorstel worden gemaakt.

Beslispunten

De beslispunten zijn om in te stemmen met:

- Beleidswijziging ten aanzien van de omgevingswet leidend tot een toename van het financieel kader met 205.000;
- Beleidswijziging ten aanzien van de zorg voor kwetsbaren leidend tot een toename van het financieel kader van 70.000;

- Beleidswijziging ten aanzien van het permanent beeld van de acute zorgketen leidend tot een ombuiging van 135.000 binnen de begroting;
- De verwerking van vastgesteld beleid in de aangepaste begroting 2019 en in de begroting 2020, bestaande uit:
 - Bevolkingszorg
 - Rijksvaccinatieprogramma
 - Loon- en prijscompensatie

Besluitvorming

Het AB heeft niet ingestemd met:

- Beleidswijziging ten aanzien van de omgevingswet leidend tot een toename van het financieel kader met 205.000;
- Beleidswijziging ten aanzien van de zorg voor kwetsbaren leidend tot een toename van het financieel kader van 70.000

Met de overige voorstellen is ingestemd.

Het verloop van het bestuurlijke besluitvormingsproces is als volgt:

Wanneer	Wat	Datum
Week 11	Verzending aan Financiële Commissie	15 maart 2019
Week 12	Financiële Commissie	20 maart 2019
Week 12	Verzending aan DB	21 maart 2019
Week 13	Dagelijks Bestuur	27 maart 2019
Week 14	Verzending aan gemeenten	3 april 2019
Week 14 t/m 20	Reactietijd B&W gemeenten, 6 weken	15 mei 2019
Week 22	Financiële Commissie (bespreken reacties gemeenten)	29 mei 2019
Week 23	Verzending nota van bemerkingen/wijzigingen	3 juni 2019
Week 25	Dagelijks Bestuur	12 juni 2019
Week 27	Algemeen Bestuur	26 juni 2019
Week 27	Aanbieding aan Gedeputeerde Staten	8 juli 2018

2. PROGRAMMA'S

2.1 Programma brandweezorg

De brandweerorganisatie voert de taken uit op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing zoals omschreven in de Wet Veiligheidsregio's. De brandweer voert daarnaast de multidisciplinaire coördinatie uit in de voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De brandweer kent drie afdelingen: incidentbestrijding, operationele voorbereiding en risicobeheersing.

- Incidentbestrijding is het bestrijden van brand en het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan brand.
- Operationele voorbereiding betreft alle activiteiten ter voorbereiding op het daadwerkelijke operationele optreden.
- Bij risicobeheersing staat advisering over brandveiligheid centraal.

Voor de periode 2020-2023 wil Brandweer Gelderland-Midden zorgen voor een toekomstbestendige, slagvaardige organisatie met een sterke risicogerichte informatiepositie die anticipeert op maatschappelijke ontwikkelingen. Daarmee willen wij een belangrijke bijdrage te leveren aan een (brand)veiligere samenleving. De prestaties blijven op het afgesproken niveau, waarbij de minimumeisen uit de wet worden gerespecteerd. Bij de opkomsttijden voldoet de regio niet 100% aan de wettelijk eis. Dit is in de praktijk ook niet haalbaar. Brandweer Nederland werkt aan een nieuwe systematiek, die mogelijk in 2019 ook voor Gelderland-Midden nieuwe normen met zich mee kan brengen. Brandweer Gelderland-Midden investeert in haar mensen; zowel in de beroeps en vrijwillige brandweermensen, alsook in de crisisorganisatie en zet deze mensen en het benodigde materieel optimaal en kostenbewust in om de samenleving van dienst te zijn.

Beleidsuitgangspunten regionaal:

- Aanwijsbeleid bedrijfsbrandweer 2018
- Handhavingsbeleid industriële veiligheid 2018
- Visie Basisbrandweezorg 2014
- Visie Uitruk op maat 2014
- Visie Paraatheid 2014
- Visie Specialistische taken 2014
- Visie Brandveilig Leven 2014
- Dekkingsplan 2017

Beleidsontwikkelingen

De beleidsontwikkelingen ambities voor de brandweer zijn nader uitgewerkt in de kaderbrief 2020. De ambities met een financiële impact zijn door het bestuur niet overgenomen. Het betreft de Impact nieuwe omgevingswet op de brandweer.

Impact omgevingswet en visie risicogerichtheid

De nieuwe Omgevingswet beoogt een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken en in stand te houden. Na de decentralisaties in het sociaal domein bereiden gemeenten zich voor op deze decentralisatie binnen het fysieke domein. Door deze wetwijziging en de door de Raad van directeuren Veiligheidsregio's, Raad van Regionaal Brandweercommandanten en Raad van directeuren Publieke Gezondheid vastgestelde visie 'De beweging van risicobeheersing naar risicogerichtheid in 2020: Samen zorgen voor échte coproductie!', veranderen de advies- en toezichtrol op het gebied van een gezonde en (brand)veilige leefomgeving.

Het heeft de voorkeur om in vroegtijdig stadium aan tafel te zitten zodat veiligheids- en gezondheidsaspecten meegenomen kunnen worden in omgevingsvisies, -plannen en de verdere uitwerking hiervan in de fysieke leefomgeving. Om ook in de toekomst toegevoegde waarde te hebben investeert Brandweer Gelderland-Midden in de vaardigheden en kennis van medewerkers. De specialist die op afstand plannen en vergunningen beoordeelt, ontwikkelt zich tot een adviseur die zijn rol en inbreng afstemt op de fase in het proces en de betrokken (maatschappelijke) partners. Meer "risicogericht werken" betekent ook voorbereid zijn op complexere vraagstukken (zoals de

energietransitie). Naast inhoudelijke expertise vraagt dit communicatieve vaardigheden, overtuigingskracht en samenwerking in netwerken. Ook wordt aangesloten op een ander digitaal-stelsel en informatiehuizen.

Daarnaast is een ontwikkeling zichtbaar dat steeds grotere bouwcompartimenten en complexere bouwwerken komen waar relatief veel werkzaamheden in gaan zitten.

Het vraagt nader onderzoek om de effecten van bovenstaande ontwikkeling op het budgettaire kader van Brandweer Gelderland-Midden in structurele zin in te schatten. Maar om de toename in aantal (advies)vragen vanuit gemeenten in 2019 op te kunnen vangen, verhoogt Brandweer Gelderland-Midden gedurende één jaar de formatie met 0,5 fte. Dit wordt financieel opgevangen door het inzetten van nog te besteden middelen.

Op basis van de nieuwe omgevingswet en de hierboven verwachte effecten voor de Brandweer Gelderland-Midden worden de volgende ontwikkelingen in de formatie verwacht:

- Het aantal specialisten omgevingsveiligheid blijft ongeveer gelijk;
- Een beperkte toename van medewerkers omgevingsveiligheid;
- Een toename van het aantal specialisten brandveiligheid;
- Een afname van het aantal medewerkers brandveiligheid.

Op basis van deze doorrekeningen blijft de formatie naar verwachting min of meer gelijk, maar nemen de kosten door meer specialisatie toe. De kosten hiervan bedragen naar verwachting circa € 150.000 per jaar. Het AB heeft niet ingestemd met deze meerkosten.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Onvoorspelbaarheid financiële consequenties project Repressieve beroepsorganisatie Arnhem en Ede-Centrum	Reserveren extra financiële middelen voor personele en materiele aanpassingen
Paraatheid brandweer onder druk als gevolg van afnemende beschikbaarheid vrijwilligers en gevolgen invoering WNRA	Vanuit Brandweer Gelderland-Midden vroegtijdig inspelen op maatschappelijke verandering en landelijke ontwikkelingen van de arbeidsmarkt en het toepassen van een strategische personeelsplanning
Gevolgen 20-jarigenbeleid beroepsbrandweermensen repressieve dienst	Personeelsplanning afstemmen door in- doorstroom en uitstroombeleid
Vergrijzing samenleving en uitbreiding participatiemaatschappij waardoor minder zelfredzame mensen langer zelfstandig wonen	Landelijke gedragsbeïnvloeding risicogroepen, woningcorporaties, verzekeraars, zorgaanbieders e.d., versterken samenwerking met externe partijen en inzet van innovaties die bijdragen aan brandveiligheid
Verscherping milieu regels en invoering milieuzones voor diesel (brandweer)voertuigen met mogelijke versnelde afschrijving wagenpark met bijkomende extra financiële gevolgen	Vroegtijdig anticiperen vanuit investeringsschema en incorporeren in vervangingsschema wagenpark
Beperking capaciteit bluswater vanuit reguliere drinkwatervoorziening door aanpassing waterleidingnetwerk	Aanschaf tankwagens voor borging bluswatercapaciteit brandweer
Extra kosten door afkopen contracten waterleidingbedrijven en verwijderen brandkranen	Vroegtijdig voldoende financiële middelen reserveren. Op de lange termijn reductie kosten onderhoud en beheer brandkranen

Doelenboom

Wat willen we bereiken		Wat gaan we er voor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2020-2023	
Brandveilige samenleving door minder slachtoffers, minder branden en minder schade	Bewustzijn creëren over (brand)veiligheid bij burgers, bedrijven en (zorg)instellingen.	<ul style="list-style-type: none"> Zorgen dat brandveiligheid een integraal onderdeel is van het gemeentelijk integraal veiligheidsplan Samenwerking met betrokken gemeenten en woningcoöperaties continueren en uitbreiden, zowel voor domeinen wonen, onderwijs en zorg Voorlichtingssessie in de wijk na een woningbrand Bedrijven en (zorg)instellingen voeren zelf een brandveiligheidscontrole uit waarmee zij zicht krijgen in het eigen brandveiligheidsniveau Met gemeenten de rookmelderdichtheid bevorderen en het bewustzijn van de gevaren van koolmonoxide vergiftiging vergroten 	Een grotere (brand) veiligheid en een groter veiligheidsgevoel in de samenleving.
	Bijdragen aan brandveiligheid van bedrijven en hun omgeving	<ul style="list-style-type: none"> Inzetten Risico Analyse Monitor, waarbij naast bouwkundige zaken en omgevingseffecten ook nadrukkelijke de organisatorische kant worden meegenomen. Inspelen op en uitvoering geven aan de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen 	
	Samenwerking met omgevingsdiensten continueren	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan het gezamenlijk uitvoeringsprogramma 	
	In beeld hebben van de brandrisico's in een brandrisicoprofiel	<ul style="list-style-type: none"> Door ontwikkelen van het brandrisicoprofiel 	
Omgevingsrechtproof maken van organisatie	Een toekomstbestendige brandweerorganisatie, die meebeweegt met de maatschappelijke ontwikkelingen en optimaal kan inspelen op de vragen die spelen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief bijdragen aan een integrale en samenhangende benadering van risico's door het bevoegd gezag met als resultaat een veiliger en gezonder fysieke leefomgeving Bewegen van regel- naar risicogericht werken zodat we door differentiatie van risico's en vanuit onze specifieke deskundigheid ons kunnen richten op het bevorderen van de fysieke veiligheid bij (vooral) complexe risico's in de samenleving. 	Een gezonde en veilige leefomgeving
Effectief optreden bij brand en andere incidenten	Personeel in staat stellen op een professionele en veilige manier te werken	<ul style="list-style-type: none"> Landelijke agenda brandweezorg, innovatief samenwerken, risicogericht werken, voor welke taak de juiste maat, vakmanschap versterken, vitale medewerkers en organisatie. Kernwaarden Brandweer Gelderland-Midden, verbinding, vertrouwen, vakmanschap en vitaliteit Paraatheid brandweer in relatie beschikbaarheid vrijwilligers (aansluiting bij landelijk programmaplan vrijwilligheid) In-doorstroom- en uitstroombesluit Project Repressieve beroepsorganisatie Arnhem-Ede-Centrum Van aanbod naar vraag gestuurd oefenen Innovatie in oefenen (interregionaal VR-programma) 	<p>Minder schade en slachtoffers bij brand en andere incidenten</p> <p>De burger weet wat hij wel, maar ook wat hij niet van de brandweer mag verwachten</p>

		<ul style="list-style-type: none"> Blijven investeren in het creëren van een veilig en gezond arbeidsklimaat voor repressieve medewerkers 	
	Verbeteren en vervangen van middelen en materieel nodig voor brandbestrijding en andere acute hulp	<ul style="list-style-type: none"> Wagenpark in relatie tot duurzaamheid, onderzoeken mogelijkheid gefaseerd overgaan naar duurzaam wagenpark Overgang van primaire bluswatervoorziening (reguliere drinkwatersysteem) naar alternatieve bluswatervoorziening in eigenbeheer (tankwagens). Innoveren van informatie-uitwisseling in de veiligheidsketen (bijv. met behulp van geoinformatie, Live-OP, LCMS) Innovatie op materieel en materiaal in te bedden in onze organisatie. Het gaat hier met name om landelijke ontwikkelingen die ook voor Brandweer Gelderland-Midden van meerwaarde zijn 	
	Verbeteren van processen voor dagelijkse brandweezorg en hulpverlening	<ul style="list-style-type: none"> Uitruk op maat, waar gewenst doorvoeren van flexibelere repressieve organisatie met behoud van slagkracht Kennisdeling (landelijk en regionaal) op basis van kenniscentrum, evaluaties en de resultaten van incidentgegevens Structureel evalueren van brandweerinzetten, incidentgegevens en deze resultaten omzetten in betere werkwijzen Toewerken naar operationele grenzen, als vervanger van vaste regiogrenzen Toewerken naar gebiedsgerichte opkomsttijden, in plaats van (nu nog) wettelijke verplichte objectgerichte opkomsttijden (project Rembrand) Vorbereiding en implementatie van een gezamenlijke meldkamer Oost5 	
	Uitbreiden interregionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> Verder intensiveren samenwerking oost5 en landelijke/interregionale projectgroepen Vorbereiding en implementatie van een gezamenlijke meldkamer Oost5 Onderzoeken mogelijke samenwerking Oost5 bij uitvoering duiktaak Optimaliseren samenwerking en delen expertise natuurbrandbestrijding Oost5/landelijk Brandbestrijding en hulpverlening effectiever en efficiënter maken door samenwerking met omliggende regio's 	
Duurzaam inzetbare medewerker, die goed is opgeleid en kennis en vaardigheden blijft ontwikkelen.	Aantoonbaar vakbekwaam	<ul style="list-style-type: none"> Invoering Profchecks Registratie: van kwantiteit naar kwaliteit 	Groter veiligheidsgevoel Een betrokken brandweer organisatie
	Kwaliteit impuls oefenen op de post	<ul style="list-style-type: none"> Opleiden ploeginstructeurs Verder uitbouwen producten oefenen op maat Team vakbekwaamheid maakt onderwijskundig onderbouwde producten 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik maken van moderne inzichten (brein leren), middelen en technieken (Virtueel, augmented reality e.d.) 	
	In balans brengen persoonlijk leren, teamleren en organisatieleren	<ul style="list-style-type: none"> • Van aanbod naar vraaggericht oefenen individueel en op postniveau • Meer risicogericht oefenen 	
Duurzaam wagenpark	terugbrengen van de uitlaatgas emissie	<p>vóór 2022 ca. 40 % van het personenwagen wagenpark vervangen door emissie loze voertuigen. Voor 2028 volledig emissie loos. aanpassen van het beschikbare budget, op basis van de huidige maatstaven een verhoging van minimaal 40%. Onderzocht moet worden of het verlengen van de afschrijftermijn een deeloplossing kan zijn om de budgetverhoging op te vangen.</p> <p>De markt actief volgen, aan de hand van nieuwe ontwikkelingen bijsturen, en indien mogelijk inzetten op emissie arme of emissie loze voertuigen.</p>	Voorbeeldfunctie voor de energietransitie en behalen klimaatdoelstellingen.

Wat mag het kosten

Programmabegroting Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 AB	Begroting 2020 concept	Begroting 2019 geactualiseerd	Begroting 2019 Bestuur	Realisatie 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	41.310	41.453	39.505	587	38.553
Opbrengsten gemeenten individueel	0	0	0	38.794	0
Opbrengsten van het Rijk	6.141	6.141	6.688	6.648	6.259
Opbrengsten ambulancezorg	0	0	0	0	0
Opbrengsten derden	1.036	1.036	1.036	1.336	1.135
Overige opbrengsten	27	27	27	2	165
Totaal baten	48.515	48.658	47.256	47.369	46.111
Lasten					
Salarislasten	27.434	27.584	25.387	25.771	24.307
Overige personeelslasten	849	849	987	953	1.170
Huisvestingslasten	454	454	454	454	543
Lasten gerelateerd aan productie	5.075	5.068	5.060	4.962	4.484
Overige lasten	2.032	2.032	1.888	1.972	2.053
Afschrijvingen	4.148	4.148	3.937	3.500	3.154
Incidentele baten en lasten	-1.380	-1.380	-335	80	148
Totaal lasten	38.612	38.755	37.378	37.692	35.858
Saldo van baten en lasten	9.903	9.903	9.879	9.677	10.253
Saldo financiële baten en lasten	-154	-154	-130	-118	-112
Doorbelaste Overhead	-9.749	-9.749	-9.749	-9.559	-9.519
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0	622

Bovenstaande begroting is inclusief de kosten van GHOR. De beleidsmatige ontwikkelingen van de GHOR zijn toegelicht in paragraaf 2.2 Publieke gezondheid.

De mutatie van de baten tussen de conceptbegroting 2020 en de vastgestelde begroting 2020 bedraagt € 143.000 negatief. Deze mutatie betreft de niet verwerkte uitzetting voor de omgevingswet van € 150.000 enerzijds en een toename van de GHOR bijdrage van € 7.000 anderzijds als gevolg van de verwerking van de inwoneraantallen per 1 januari 2019.

2.2 Programma publieke gezondheid

De GGD voert de in de Wet Publieke Gezondheid omschreven taken uit. Centraal daarbij staat de opdracht de gezondheid van alle inwoners in Gelderland-Midden te bewaken, beschermen en bevorderen, in het bijzonder die van de meest kwetsbaren.

Om de hoofddoelstelling te realiseren voert GGD Gelderland-Midden een aantal taken uit. Deze taken zijn:

- Ondersteuning van gemeenten bij de ontwikkeling en uitvoering van het lokaal gezondheidsbeleid.
- Uitvoeren van taken die wettelijk aan GGD zijn opgedragen, zoals infectieziektebestrijding, medische milieukunde en technische hygiënezorg;
- Uitvoeren van overige taken die door een of meer gemeenten aan GGD zijn opgedragen zoals openbaar geestelijke gezondheidszorg en toezicht WMO;
- Uitvoering van jeugdgezondheidszorg van --9 maanden tot 18 jaar;
- Uitvoeren van taken voor derden, zoals politie en justitie en reizigers.

De GHOR-organisatie richt zich op het coördineren, regisseren en sturen van de geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen. Deze taken zijn nader uitgewerkt in de doelenboom.

Beleidsontwikkelingen

De beleidsontwikkelingen ambities voor Publieke gezondheid zijn nader uitgewerkt in de kaderbrief 2020. De ambities met een financiële impact zijn in deze paragraaf nader uitgewerkt.

Het betreffen:

- Versterking informatiepositie Zorg en Veiligheid;
- Impact nieuwe omgevingswet op de GGD;
- Realiseren LCMS Zorg en permanent toestandbeeld acute zorg.

Versterking informatiepositie Zorg en Veiligheid

Vanuit Veilig Thuis wordt in 2019 alle energie gestoken in het uitwerking geven aan het "eerder en beter in beeld" krijgen van geweld, zodat de duur kan worden verkort en erger kan worden voorkomen. De effectiviteit hangt in sterke mate af van de mate waarin verschillende partijen succesvol weten samen te werken. Inzicht in de effectiviteit van deze samenwerkingsrelaties vraagt om

informatievoorziening en analyse die hierop is toegespitst. In 2019 wordt verkend hoe hieraan invulling kan worden gegeven vanuit de afdeling Onderzoek, Informatie & Advies (OIA), waarbij ook rekening wordt gehouden met de bredere thematiek "zorg en veiligheid" en de daaruit voortvloeiende informatiebehoefte. De verwachting is dat dit voor 2020 een uitbreiding vergt met 1,0 fte. De bijbehorende kosten bedragen ca € 115.000.

De budgettaire dekking voor deze uitbreiding wordt voor € 45.000 (0,4 fte) gedekt middels ombuigingen binnen de begroting. Voor de uitbreiding naar het domein Zorg & Veiligheid gaat het om een bedrag van € 70.000.

Waarom een uitbereiding van de formatie?

VGGM beschikt, vanuit de wettelijke taken, over een schat aan informatie vanuit de verschillende afdelingen. De belangrijkste opdracht van Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) is het ontsluiten en verbinden van deze informatie om uiteindelijk nog meer kennis te produceren die gemeenten helpt bij het uitvoeren van de taken in de publieke veiligheid en gezondheid.

Hiervoor zijn drie stappen nodig:

- **OVERZICHT:** Welke informatie is voorhanden? Dit vraagt om data analyse, veel afstemming met de professionals die verantwoordelijk zijn voor de registratie en uiteraard veel afstemming met BI en ICT.
- **INZICHT:** Wat zegt de informatie die beschikbaar is? Kunnen we deze informatie verbinden aan de andere bronnen waar we binnen VGGM over beschikken (gezondheidsmonitors, informatie vanuit de verschillende afdelingen)? Ook kijken we met steeds naar externe partners of we ook verbindingen met hun informatiebronnen kunnen maken.
- **VOORUITZICHT:** Het inzicht moet leiden tot een vooruitzicht. Aan welke knoppen kun je nu het best gaan draaien om te zorgen dat de gezondheids- en/of veiligheidstoestand verbetert? Welke adviezen geven we? En, heel belangrijk, stemmen we deze adviezen goed af met de ontvangers ervan?

Concreet hebben we extra inzet nodig op alle drie de genoemde stappen, overzicht, inzicht en vooruitzicht. Er is meer onderzoekscapaciteit nodig om, samen met de registratiebeheerder, de registraties van VT te analyseren en waar nodig te verbeteren. Vanuit gemeenten is het dan ook nodig dat er heel actief wordt meegepraat en meegedacht over definities en indicatoren. Ook is het nodig dat er goed wordt

gekeken naar wat gemeenten zelf aan informatie in huis hebben. Dit proces levert kennis op die zich laat vertalen in een aantal concrete producten en diensten: rapportages (zoals de integrale jeugdrapportage, gezondheidsmonitor, soa-thermometer), thema factsheets (zoals over de vaccinatiegraad), verdiepende analyses (bv preventieve ouderengezondheidszorg en kwetsbare groepen) en diverse kenniscafés, presentaties bij gemeenten en expertmeetings, inzichten in de samenwerking en inzicht in de 'knoppen' waaraan je als gemeente kunt draaien.

Het bestuur heeft niet ingestemd met een uitzetting van het budget om deze uitbreiding van formatie te realiseren.

Impact nieuwe omgevingswet op de GGD

Per 2021 zal de Omgevingswet in werking treden. Gezondheid is als belangrijk maatschappelijk doel opgenomen in de wet. Met omgevingsbeleid kan gezondheidswinst worden geboekt. Gemeenten krijgen meer beleidsruimte én verantwoordelijkheid voor een gezonde leefomgeving. Wanneer wordt ingezet op bescherming van gezondheid door blootstelling aan schadelijke factoren te beperken en gezondheidsbevordering door een leefomgeving die gezondheid stimuleert en faciliteert, sluiten gemeenten aan op de opgaven die er zijn vanuit publieke gezondheid en die uitgewerkt zijn in de regiovisie. Met de omgevingswet ontstaat er voor de GGD een deels nieuw speelveld van stakeholders en overlegtafels met bijvoorbeeld actoren op het terrein van bouwen en wonen en ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur en infra, vanuit de gedachte van 'Health in all policies'.

Vanaf 2020 wil VGGM een collegiale samenwerking "Veilige en Gezonde leefomgeving" hebben, bemenst door experts vanuit Brandweer en Publieke Gezondheid. Collega's die vanuit hun specifieke deskundigheid gemeenten adviseren over de inrichting van de leefomgeving en ondersteunen bij de invoering van de Omgevingswet. De meerkosten voor de GGD bedragen € 55.000.

Waarom een uitbereiding van de formatie bij de GGD?

In de regiovisie Publieke Gezondheid hebben gemeenten drie opgaven benoemd (verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen; bevorderen van participatie van chronisch zieken en bieden van een vangnet voor de extra kwetsbaren). Op

basis van de coalitieakkoorden en de in juni/juli 2018 met gemeenten gehouden bijeenkomsten is hier een vierde opgave aan toegevoegd 'Investeren in een gezondheid leefomgeving' en deze is bestuurlijk geaccordeerd. De GGD denkt mee over ontwikkelingen en kaderstelling vanuit de expertise 'gezondheid en leefomgeving'. De laatste twee jaar doen gemeenten al in deze zin een beroep op ons. We zien dat gemeenten projecten starten om domein-overstijgend te gaan werken en dit leidt tot vragen over het inbedden van gezondheidsbevordering en gezondheidsrisico's in de omgevingsvisies en -plannen.

Naast beantwoording vragen van inwoners en traditionele casuïstiek op gebied van gezondheidsbescherming, is er een toename van de werkzaamheden. Er is dus geen sprake van vervanging van werkzaamheden door de komst van de Omgevingswet, maar juist een uitbereiding.

1. Er is een verschuiving van casuïstiek van relatief simpel en 'bureauwerk' naar complexe vraagstukken die vragen om samenwerking in multi-teams en bijdragen aan reduceren maatschappelijke onrust
2. Er is een toegenomen behoefte bij gemeenten voor de ontwikkeling van nieuwe instrumenten in het kader van de Omgevingswet. Er is ook vraag naar advisering over en participatie bij de implementatie van de wet.
3. Nieuw is het adviseren over inrichting van de leefomgeving t.b.v. gezondheidsbevordering
4. Nieuw is ook de advisering over koppelkansen gezondheid met maatschappelijke opgaven (klimaat, energie, duurzaamheid) en nieuwe gezondheidsrisico's die ontstaan als gevolg van deze ontwikkelingen.

Al deze hierboven genoemde ontwikkelingen en veranderingen leiden er toe dat er capaciteit toegevoegd moet worden aan het team Milieu en Gezondheid om te kunnen beantwoorden aan de vragen van gemeenten en de huidige werkzaamheden te blijven uitvoeren. Het bestuur heeft niet ingestemd met een uitzetting van het budget om deze uitbreiding van formatie te realiseren.

Realiseren LCMS Zorg en permanent toestandsbeeld acute zorg

In het beleidsplan voor de veiligheidsregio wordt aangegeven dat de beschikbaarheid van de acute zorg een groeiend vraagstuk is. Daarom is

de ambitie opgenomen om evenals de meeste andere veiligheidsregio's LCMS Zorg te realiseren alsmede het toestandbeeld voor de acute zorg permanent te monitoren. Dit in samenwerking met de ketenpartners acute zorg, verenigd in het ROAZ. Om deze ambitie te realiseren is het voorstel om de gemeentelijke bijdrage ten behoeve van het in stand houden van de meldkamer ambulancezorg van circa

€ 134.000 hiervoor aan te wenden. Deze herbesteding is mogelijk geworden doordat recent met de zorgverzekeraars sluitende financieringsafspraken zijn gemaakt voor de bekostiging van de meldkamer ambulancezorg.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (deskundig) personeel	Wettelijke taken uitvoeren maar geen nieuwe taken uitvoeren Duurzame inzet bevorderen Max. inzetten in opleiden medewerkers Herwaardering van functies
Implementatie nieuwe registratie- en archiefsystemen (organisatiebreed)	Tijdelijke medewerkers inhuren voor ondersteuning bij werkzaamheden tijdens implementatie
Uitval ICT-voorzieningen	Noodplan met laptops Overstappen op 2 ^e server
Vervallen of overhevelen naar gemeentefonds van ASG regeling	Aangesloten blijven op landelijke ontwikkelingen Voldoen aan prestatie afspraken ASG-regeling
Dalende incidentie en op middellange termijn mogelijk onvoldoende bevoegd en bekwaam personeel (mn artsen)	Visie op toekomstbestendige organisatie van TBC opstellen i.s.m. GGD NOG en GGD GLZ
Wmo toezicht wordt niet gecontracteerd of onvoldoende afgenomen.	Personeel inzetten op andere soorten toezicht (KO, T&P etc.)
MAZ-vergunning komt na aanbesteding niet bij GGD of wel maar dan met schaalvergroting. Door veranderde schaalgroote kans op uitstroom personeel	ZZP'ers minder of niet meer inzetten (niet bij GGD) Bij daling inkomsten ook daling kosten. Aantrekken nieuw personeel of extra opleiden tot forensisch arts van bestaand personeel.
Ketenpartners komen afspraken niet na op het gebied van voorbereid zijn op rampen en crises	- OTO afspraken ketenpartners - Zorgcontinuïteit bij ketenpartners georganiseerd - Evaluatie convenanten en werkafspraken met ketenpartners
Onvoldoende capaciteit GHOR-crisisfunctionarissen	- Meerdere crisisfunctionarissen per piketgroep beschikbaar - (Mondelinge) afspraken met buurregio's
Onvoldoende capaciteit evenementenadvies	Continuïteit binnen afdeling geborgd.
Evenementadviezen worden niet overgenomen/opgevolgd	Middels een goede relatie met vergunningverlener, gemeenten overtuigen van toepassen advies tbv vergunningverlening.

Doelenboom

Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?		Wat is het beoogd effect?	
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties		Maatschappelijk effect	
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid	Signaleren en bestrijden van infectieziekten + monitoren vaccinatiegraad	<ul style="list-style-type: none"> - Afhandelen van meldingen van infectieziekten - Preventieve activiteiten om infectieziekten te voorkomen - Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid - Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten t.b.v. antibioticaresistentie en infectiepreventie 		Beperken verspreiding besmettelijke infectieziekten en daarmee verminderen ziektelast	
	Opsporen van TBC en behandelen van patiënten	<ul style="list-style-type: none"> - Screening TBC - Consulten TBC - Behandeling actieve en latente TBC - Bron- en contactopsporing - Preventie/voorlichting 			
	Het bevorderen en beschermen van risicogroepen tegen soa's	<ul style="list-style-type: none"> - Screening op SOA - Consulten Soa en Sense - Consulten PrEP (i.o.) - Behandeling SOA - Bron- en contactopsporing - Voorlichting aan jongeren en risicogroepen - Preventieve activiteiten 			
	Beschermen van reizigers en voorkomen van verspreiding ziekten bij terugkeer	<ul style="list-style-type: none"> - Reizigersconsulten - Groepsvaccinaties (bedrijven, zorginstellingen e.d.) - Vaccinaties op maat (i.o.) - Voorlichting risicogroepen 			
	Beschermen van inwoners tegen gezondheidsrisico's en bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	<ul style="list-style-type: none"> - (Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu en RO - (Pro)actief adviseren over hoe de inrichting van de leefomgeving de gezondheid kan bevorderen - Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen (koude en warme fase) - Ondersteunen van gemeenten bij invoering Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen om gezondheid hierin te borgen - Voorlichting over o.a. asbest, eikenprocessierups, gewasbeschermingsmiddelen kwik, hitte, houtkachels en windmolens 			
Voorkomen van dakloosheid sociaal kwetsbare inwoners	<ul style="list-style-type: none"> - Meldpunt Ontruimingen - Meldpunt vroegsignalering voor risicovolle schulden - Meldpunt dreigende waterafsluiting (Vitens) 		Voorkomen van verdere teloorgang, ontruiming of overlast en het toeleiden (van zorgmijders) naar zorg, dan wel organiseren van hulpverlening		
Cliënten maatschappelijke opvang in beeld hebben en waar nodig toeleiden naar passende hulpverlening	<ul style="list-style-type: none"> - Intake (dreigend) dak- en thuisloze individuen en gezinnen - Verpleegkundig spreekuur dak- en thuislozen - Passende begeleiding organiseren voor bezoekers Spoorhoek Arnhem 				
Bieden van kennis en ondersteuning aan inwoners, gemeenten en	<ul style="list-style-type: none"> - Centraal meldpunt OGGZ - Meldpunt Onverzekerdenzorg - Project Woonhygiëne 				

	partners bij multi-problematiek	- (pro) actief adviseren over verbeterpunten ketensamenwerking	
	Bevorderen afstemming en samenwerking keten	- Beheren Verwijsindex	Bevorderen 1 gezin – 1 plan (voorkomen langs elkaar heen werken hulpverleners)
	Uitvoeren forensisch geneeskundige zorg	- Lijkschouw bij vermoeden van niet-natuurlijke dood en bij euthanasie.	Zorgen dat politie en OM op de hoogte zijn (van vermoedens) van niet-natuurlijke dood
		- Uitvoeren forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken, kindermishandeling, etc. - Afname testen t.b.v. alcohol- en drugscontroles politie - Opstellen letselbeschrijvingen	Onderzoeken en beschrijven van letsels t.b.v. onderzoek politie en OM
		- Uitvoeren medische arrestantenzorg - Adviseren van politie (insluitadviezen e.d.)	Bieden van medische zorg aan arrestanten
	Monitoren van de gezondheid van de inwoners van Gelderland-Midden	- elke 4 jaar een gezondheidsmonitor uitvoeren onder jongeren, volwassenen en ouderen om de gezondheidstoestand te beschrijven - Integrale rapportages opleveren op basis van cijfers vanuit de monitors, vanuit JGZ en vanuit andere afdelingen van VGGM - Adviseren over de trends in die worden gezien in de monitoring - Het doen van verdiepend onderzoek en analyses op eigen initiatief en op verzoek van gemeenten en ketenpartners	Bijdragen aan een beeld van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Midden en bijdragen aan goed onderbouwde gezondheidsbeleidsbesluiten van gemeenten
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang	- Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus - Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag nieuwe opvanglocatie - Uitvoeren onderzoeken bij gastouders - Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO	Toezien op een veilige en kwalitatief goede omgeving voor kwetsbare groepen (kinderen, cliënten, etc.) en gemeenten adviseren t.b.v. handhaving
	Uitvoeren van toezicht op jeugdverblijven /internaten	- Deelname aan landelijke pool en uitvoeren onderzoek bij jeugdverblijven/internaten in Oost-Nederland	
	Uitvoeren toezicht op WMO-instellingen	- Onderzoek (laten) doen bij aanbieders van Wmo ondersteuning en begeleiding waar sprake is van calamiteiten. - Inspecties uitvoeren bij aanbieders van Wmo ondersteuning en begeleiding (dagbesteding, begeleid en beschermd wonen, ambulante zorg, PGB e.d.)	
	Uitvoeren toezicht op vergunde bedrijven	- Inspecties uitvoeren en adviseren van <ul style="list-style-type: none"> • ondernemers in de tatoeage, permanente make-up en piercingbranche • (tijdelijke) huisvesting van vluchtelingen en statushouders • seksbedrijven 	

JGZ				
Veilig en gezond opgroeien van alle kinderen en jongeren in Gelderland-Midden	Uitvoeren basispakket JGZ	- Aanbieden van contactmomenten conform Landelijk Professioneel Kader en professionele richtlijnen	Creëren van een gezonde en veilige basis voor alle kinderen, met gelijkwaardige kansen in de maatschappij	
	Aanbieden van extra zorg voor kinderen en jongeren met extra zorgbehoeften	- Aanbieden van extra contactmomenten		
Proactief inspelen op behoeften van gemeenten, ouders en jongeren op het gebied van jeugd gezondheidszorg	Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	- Aanbieden zorg op maat - Differentiatie in aard, frequentie en discipline van contactmomenten		
Optimale start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1000 dagen van het kind	- Uitvoeren pre- en perinataal aanbod <ul style="list-style-type: none"> o Prenataal huisbezoek o Voorzorg o Stevig Ouderschap (pre- en postnataal) o Samen Starten - Participatie JGZ preventieagenda - Participatie Kansrijke Start		
Bevorderen gezondheid van 'nieuwkomers' in onze gemeenten	Uitvoeren Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA)	- JGZ 0-18 jarigen - IZB-preventie en –bestrijding - THZ - Tbc-preventie en –bestrijding - Gezondheidsbevordering - Individuele seksuele gezondheidszorg en preventie van soa/hiv - Afstemming en participatie in de lokale zorgketen		
Optimale vaccinatiegraad van kinderen en jongeren	Minimaal 95% van kinderen en jongeren (WHO norm) is gevaccineerd conform RVP	- Uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma		Voorkomen van betreffende infectieziekten op individueel- en populatieniveau
Behouden en verstevigen van de unieke kennispositie op het gebied van jeugdgezondheid	Informeren en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid	- Opstellen Integrale Jeugd rapportage - Gezondheidsmonitor <ul style="list-style-type: none"> o Kindmonitor o Jeugdmonitor 		Input leveren voor gemeentelijke beleidsontwikkeling
Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in sociaal domein versterken	Deelname in netwerkoverleggen en lokale coalities	- Optimaal aanbod van zorg voor alle kinderen en jongeren - Voorkomen van versnippering van aanbod	
GHOR				
Regie op voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Zorginstellingen zijn zich bewust van hun rol en eigen verantwoordelijkheid binnen de zorgketen	- Actuele schriftelijke afspraken met acute- en publieke zorgpartners.	Zorgpartners zijn voorbereid op geneeskundige hulpverlening in geval van rampen en crises	
Advisering van andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Adviseert over crisisbeheersing (het optreden tijdens rampen en crises of (dreigende) verstoring van de zorg continuïteit)	Adviseren en bieden van ondersteuning aan partners in de zorgketen om hun zorg continuïteit te garanderen	Alle zorgorganisaties kunnen zorg verlenen onder alle omstandigheden, ook tijdens rampen en crises.	
	Adviseert over risicobeheersing (het voorkomen van rampen en crises)	Bijdragen aan multidisciplinaire advisering over evenementen en infrastructurele projecten aan gemeenten, andere overheden en bedrijven (mede in relatie met de nieuwe Omgevingswet)	Beperken gezondheidsschade voor inwoners van GM	

<p>Het 24/7 in staat zijn om tijdens rampen en crises de geneeskundige hulpverlening te coördineren, aan te sturen en te regisseren.</p>	<p>24x7 paraatheid van kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Crisisorganisatie die voldoet aan toetsingskader inspectie J&V - Werven en selecteren nieuwe crisisfunctionarissen beschikbaar hebben van gekwalificeerde crisisfunctionarissen - OTO plan; uitvoeren van activiteiten voor ontwikkeling en blijvende vakbekwaamheid. - Materieel (vervoer, communicatiemiddelen en kleding) permanent op orde 	<p>Efficiënt en effectief optreden van de crisisorganisatie tijdens rampen en crises.</p>
	<p>Verbinden van de geneeskundige hulpverlening met openbare orde en veiligheid tijdens crises of rampen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informatiemanagement t.b.v. instellingen (m.b.v. GHOR 4all en LCMS) - realiseren van een systeem tbv informatie uitwisseling in de zorgketen in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing. 	
	<p>Visie zelfredzaamheid GHOR en Veiligheidsregio ten uitvoering brengen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Netwerk bouwen - Analyseren van kwetsbare groepen - Bieden van handelingsperspectieven tijdens rampen en crisis - Adviseren van sociale netwerk en zorginstelling rondom verminderd zelfredzamen. - Samenwerking met andere disciplines - Visie zelfredzaamheid toepassen in oefeningen. 	
<p>In de voorbereiding op en tijdens rampen en crises is er specifiek aandacht voor niet of verminderd zelfredzamen. Er wordt daar waar mogelijk gebruik gemaakt van de veerkracht van de bevolking.</p>	<p>Voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van crises, rampen en zware ongevallen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - inzetten Psychosociale Hulpverlening, Medische milieukunde, Infectieziekten, gezondheidsonderzoek indien nodig. - OTO toepassen/ vakbekwaam houden van betrokken functionarissen. procedures crisisorganisatie op orde brengen c.q. houden 	<p>Verminderd zelfredzamen worden zo goed mogelijk ondersteund tijdens rampen en crises.</p> <p>Er wordt tijdens een ramp en crises, daar waar mogelijk, een beroep gedaan op zelfredzame burgers t.b.v. de groep verminderd en niet zelfredzame burgers</p>
<p>Het doelmatig en doeltreffend inzetten van publieke gezondheidstaken</p>	<p>Ondersteunen van bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke)maatschappelijke onrust</p>	<ul style="list-style-type: none"> - adviseren van bevoegd gezag en inzetten hulpverlening bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust. 	<ul style="list-style-type: none"> - Burgers ontvangen de meeste adequate hulp. - Beperken gezondheidsschade - Burgers ontvangen de meest adequate hulp.

Wat mag het kosten

Programmabegroting Publieke gezondheid (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 AB	Begroting 2020 concept	Begroting 2019 geactualiseerd	Begroting 2019 Bestuur	Realisatie 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	18.747	18.871	16.664	8.652	16.184
Opbrengsten gemeenten individueel	5.713	5.713	6.733	13.169	4.984
Opbrengsten van het Rijk	81	81	81	80	81
Opbrengsten ambulancezorg	0	0	0	0	0
Opbrengsten derden	3.800	3.800	3.800	4.504	5.200
Overige opbrengsten	120	120	120	67	195
Totaal baten	28.461	28.585	27.398	26.472	26.645
Lasten					
Salarislasten	20.895	21.007	19.864	18.491	18.266
Overige personeelslasten	980	980	1.050	861	798
Huisvestingslasten	1.356	1.356	1.356	1.379	1.132
Lasten gerelateerd aan productie	868	868	868	837	1.067
Overige lasten	852	852	852	854	1.008
Afschrijvingen	165	165	166	165	77
Incidentele baten en lasten	-593	-582	-697	78	-24
Totaal lasten	24.522	24.647	23.459	22.664	22.322
Saldo van baten en lasten	3.939	3.939	3.939	3.808	4.322
Saldo financiële baten en lasten	-2	-2	-2	-2	-2
Doorbelaste Overhead	-3.936	-3.936	-3.936	-3.806	-3.804
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0	517

Bovenstaande begroting is exclusief de kosten van GHOR. De begrote kosten voor de GHOR zijn toegelicht in paragraaf 2.1 programmabegroting veiligheid.

De mutatie van de baten tussen de conceptbegroting 2020 en de vastgestelde begroting 2020 bedraagt € 124.000 negatief. Deze mutatie betreft de niet verwerkte uitzetting voor de omgevingswet van € 55.000 en zorg voor kwetsbaren van € 70.000 alsmede een afname van de inwonerbijdrage voor de JGZ van € 81.000. Anderzijds is een toename van de inwonerbijdrage voor de GGD van € 79.000 verwerkt. In de bijlage is voor publieke gezondheid een mutatie van € 86.000 opgenomen. Deze mutatie is inclusief de mutatie GHOR van € 7.000 welke is verwerkt in het programma 2.1 brandweezorg.

2.3 Programma ambulancezorg

Ambulancezorg Gelderland Midden levert hoogwaardige Ambulancezorg in de regio.

Ambulancezorg G-M staat voor:

- Tijdige, deskundige zorg en correcte bejegening van de klant;
- Veiligheid op straat voor medewerkers en burgers;
- Een degelijke presentatie naar de burger met professioneel gebruik van materieel en middelen;
- Efficiënte en effectieve inzet van de beschikbare middelen.
- Een afdeling waarbinnen medewerkers worden uitgedaagd vak-verantwoordelijkheid te dragen en het beste van zichzelf te geven.

Op hoofdlijnen worden de volgende doelen nagestreefd:

- Zorg die snel en op basis van de zorgbehoefte van de patiënt wordt geleverd en waarmee individuele gezondheidswinst wordt behaald.
- Ambulancezorg G-M ziet ambulancezorg als een hoogwaardig en complex proces waarvoor de taak van de meldkamer en de

rijdende dienst onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

- Ambulancezorg G-M ziet ambulancezorg als een cruciale schakel in de keten van acute en opgeschaalde zorg en is gezaghebbend op het gebied van (ambulance)zorg binnen extramurale acute zorg.

Deze doelen zijn nader uitgewerkt in onderstaande doelenboom. Deze doelen zijn gebaseerd op de nota 'Goede Ambulancezorg'.

Beleidsontwikkelingen

De belangrijkste beleidsontwikkelingen voor ambulancezorg Gelderland-Midden hebben betrekking op:

- Opzetten zorgcoördinatiecentrum
- Voorbereid zijn op de nieuwe Wet Ambulancezorg
- Bijdragen aan continuïteit keten van acute zorg en opgeschaalde zorg
- Anticiperen op arbeidsmarktproblematiek
- Realiseren kostendekkende exploitatie
- Actieplan ambulancezorg
- Bovenregionale samenwerking met buurregio Ambulancezorg Gelderland-Zuid

Risico's

In 2018 zal een nieuwe risico inventarisatie voor de sector Ambulancezorg plaatsvinden. Onderstaand het nu geldende overzicht van risico's met beheersmaatregelen.

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (gekwalificeerd) personeel	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame inzetbaarheid bevorderen; maximaal opleiden van nieuwe medewerkers • Ambulancebijstandsplan • Inhuur derden • Efficiënter scholing geven zodat opgeleid personeel beschikbaar wordt in de paraatheid
Sluiting (delen) locaties	<ul style="list-style-type: none"> • Andere locaties/opkomstplaatsen bepalen in overleg met de brandweer. • Meldkamer: 'fall-back' naar andere regio.
Uitval ICT-voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Meldkamer: Uitwijkplan lokaal en landelijk hanteren.
Wetsverandering, verlichte aanbesteding?	<ul style="list-style-type: none"> • Sectoraal afstemmen koers wetswijziging. • Vooraf nadenken over inrichting 'verlichte' aanbesteding.
Tekort materialen/middelen	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijk overhevelen materiaal naar andere post.

Doelenboom

Nota Goede ambulancezorg	Wat willen we bereiken?		Wat gaan we ervoor doen?	Wat is het beoogd maatschappelijk effect?
	Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties	
Bereikbare en beschikbare zorg	De patiënt kan 24/7 de ambulancedienst bereiken	De patiënt voorzien van tijdige ambulancezorg	<ul style="list-style-type: none"> A1 binnen 15 min A2 binnen 30 min In absolute aantallen meer ritten op tijd in 2020 dan in 2019 	De patiënt zo snel mogelijk naar de juiste zorg leiden.
Bereikbare en beschikbare zorg	De juiste zorg op de juiste plek door de juiste zorgverlener op het juiste moment	In 2025 wendt de patiënt met een acute zorgvraag zich tot het regionale loket voor de acute zorg.	<ul style="list-style-type: none"> Opzetten zorgcoördinatiecentrum 	Ongeacht de zorgvraag van een patiënt komt, hij/zij wordt geholpen door de juiste zorgverlener.
Patiënt centraal	De patiënt weet waar de ambulancedienst voor staat.	Potentiële patiënten richten zich met de juiste zorgvraag tot de ambulancezorg	<ul style="list-style-type: none"> Patiëntervaringen worden ingezet in het optimaliseren van de zorgverlening 	De zorgverlening is patiëntgericht.
Veiligheid	Veilige zorgverlening	Leveren van zorg in een veilige werkomgeving	<ul style="list-style-type: none"> Certificering informatie-beveiliging behaald 	Veiligheid patiënt optimaal gewaarborgd.
Professionaliteit en professionele standaard	Leveren van goede ambulancezorg	Ambulancezorg G-M houdt zich aan landelijke richtlijnen en wetgeving voor goede ambulancezorg	<ul style="list-style-type: none"> Medewerkers zijn optimaal (bij)geschoold Er is inzicht in de vaccinatiestatus van medewerkers Doen van VIM meldingen Alle medewerkers zijn bevoegd en bekwaam Klachten worden binnen 31 dagen teruggekoppeld aan de klager. 	De patiënt ontvangt hoge kwaliteit van zorg.
Professionaliteit en professionele standaard / samenwerken	Verantwoorde ambulancezorg bij rampenbestrijding en crisis-beheersing	Werken volgens GGB	<ul style="list-style-type: none"> Deelname aan Multirealistisch Oefenen en TECC door alle medewerkers van de rijdende dienst. 	Medewerkers optimaal getraind in het verlenen van grootschalige geneeskundige hulpverlening
Samenwerken	Meerwaarde voor de keten van acute zorg door kennisdeling en samenwerking met partners binnen de sector	Knelpunten in acute zorg dienstverlening zoveel mogelijk voorkomen	<ul style="list-style-type: none"> Doen van meldingen kindermishandeling en huiselijk geweld bij Veilig Thuis. . Participeren in ROAZ overleggen Meldingen over ketenpartners bespreken en verbeterafspraken maken 	Doelmatige, goed afgestemde keten van diensten op het gebied van acute en opgeschaalde gezondheidszorg

Wat mag het kosten

Programmabegroting Ambulancezorg (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 AB	Begroting 2020 concept	Begroting 2019 geactualiseerd	Begroting 2019 Bestuur	Realisatie 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	0	0	0	134	134
Opbrengsten gemeenten individueel	0	0	0	0	0
Opbrengsten van het Rijk	174	174	174	172	175
Opbrengsten ambulancezorg	21.062	21.062	21.062	19.467	19.367
Opbrengsten derden	1.371	1.371	937	0	1.313
Overige opbrengsten	0	0	0	721	28
Totaal baten	22.608	22.608	22.173	20.494	21.016
Lasten					
Salarislasten	15.368	15.368	14.910	13.437	14.301
Overige personeelslasten	478	478	478	478	892
Huisvestingslasten	474	474	474	434	439
Lasten gerelateerd aan productie	1.515	1.515	1.515	1.379	1.579
Overige lasten	639	639	639	639	767
Afschrijvingen	1.437	1.437	1.415	1.110	1.010
Incidentele baten en lasten	975	975	1.020	1.402	420
Totaal lasten	20.885	20.885	20.451	18.878	19.408
Saldo van baten en lasten	1.723	1.723	1.723	1.615	1.608
Saldo financiële baten en lasten	-33	-33	-33	-30	-21
Doorbelaste Overhead	-1.690	-1.690	-1.690	-1.585	-1.587
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0	0

De ambulancezorg valt onder de zorgverzekeringswet en wordt op basis van beschikbaarheid gefinancierd door de zorgverzekeraars.

Verwachte ontwikkelingen in het financiële kader:

Vraag naar ambulancezorg – extra materieel en personeel

De toenemende vraag aan ambulancezorg zal de komende jaren doorzetten en daarvoor is extra inzet van ambulances en personeel nodig. Het aanschaffen van extra voertuigen en het opleiden van personeel gaat gepaard met extra financiële kosten. Via de financieringsstromen zal er meer geld beschikbaar moeten komen om de toenemende vraag aan ambulancezorg te kunnen opvangen. De vraag naar ambulancezorg betekent ook dat Ambulancezorg G-M haar locaties optimaal moet afstemmen op de regio en inwonersaantallen.

Arbeidsmarktproblematiek

De ambulancesector kampt met een tekort aan gekwalificeerd personeel. Bij Ambulancezorg Gelderland-Midden is hier slechts in mindere mate sprake van. Als de vraag naar ambulancezorg blijft toenemen ontstaat er ook behoefte aan extra personeel. Ambulancezorg Gelderland-Midden kan in de toekomst ook in de situatie komen waarin moeilijk nieuw personeel

geworven kan worden. De consequentie is dat Ambulancezorg G-M dan meer gebruik moet maken van de inhuur van particuliere organisaties en (relatief dure) uitzendkrachten.

Zorgcoördinatie

Zorgcoördinatie vraagt om een regionale investering van meerdere ambulancediensten en huisartsenposten, alsmede een landelijke investering door middel van pilot-gelden uit het ministerie van VWS.

Kostendekkende exploitatie

Ambulancezorg G-M heeft door onvoldoende financiële dekking op een aantal onderdelen van de begroting, jarenlang een deel van de financiering van de rijdende dienst alsmede een inwonerbijdrage van gemeenten gebruikt om het tekort bij de meldkamer op te heffen. Bij de verzekeraars is aangegeven dat Ambulancezorg G-M, in vervolg op de afspraken voor 2019, vanaf 2020 een kostendekkende exploitatie wil hebben op alle onderdelen uit de begroting, waaronder de meldkamer. In de begroting is een herbestemming van de inwonerbijdrage van circa € 134.000 opgenomen ten behoeve van LCMS Zorg en een permanent toestandbeeld acute zorg. Dit is nader uitgewerkt in de passage *Realisatie LCMS Zorg en permanent toestandbeeld acute zorg* van paragraaf 2.2 Publieke Gezondheid op pagina 10/11.

Landelijke meldkamer

De meldkamer Oost Nederland wordt in Apeldoorn gerealiseerd. Binnen Oost 5 is gewerkt aan het voorbereiden van de inrichting van deze meldkamer. Zo heeft Ambulancezorg G-M, samen met de andere ambulancediensten, scenario's ontwikkeld voor het aantal benodigde meldtafels voor de ambulancezorg. Een deel van het werk van de meldkamer wordt uitgevoerd op de meldkamerlocatie in Apeldoorn en een deel zal worden uitgevoerd bij het zorgcoördinatiecentrum. Het is nog niet bekend wat de financiële investering gaat zijn voor beide onderdelen.

Nieuwe wet ambulancezorg

De minister van Medische Zorg verwacht in 2019 de contouren van de nieuwe wet ambulancezorg bekend te maken. Het is nog niet bekend wat de financiële consequenties zullen zijn.

2.4 Programma bevolkingszorg

Bevolkingszorg wil in Gelderland Midden een verbindende factor zijn tussen burgers, gemeenten en hulpdiensten op het gebied van crisiscommunicatie, acute (bevolkings)zorg en nafase. Bevolkingszorg is in eerste instantie een rechtstreekse verantwoordelijkheid van de colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten. Bevolkingszorg Gelderland-Midden is in ontwikkeling. Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 24 oktober besloten tot een intensivering en centralisatie van de bevolkingszorg activiteiten.

Concreet komt deze ontwikkeling neer op het ten dele onderbrengen van deze gemeentelijke taken bij VGGM. De implementatie hiervan wordt voorzien per begin 2019.

Onderdeel van deze implementatie zal een nadere beschrijving van de doelen, activiteiten en maatschappelijke effecten zijn, welke met ingang van de begroting 2021 worden opgenomen.

Wat mag het kosten

Programma-begroting Bevolkingszorg (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 AB	Begroting 2020 concept	Begroting 2019 geactualiseerd	Begroting 2019 Bestuur	Realisatie 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	636	630	254	0	129
Opbrengsten gemeenten individueel	0	0	0	129	0
Opbrengsten van het Rijk	0	0	0	0	53
Opbrengsten ambulancezorg	0	0	0	0	0
Opbrengsten derden	0	0	0	91	72
Overige opbrengsten	0	0	0	0	3
Totaal baten	636	630	254	220	257
Lasten					
Salarislasten	369	363	347	135	136
Overige personeelslasten	3	3	3	5	3
Huisvestingslasten	0	0	0	0	0
Lasten gerelateerd aan productie	120	120	120	35	23
Overige lasten	71	71	71	62	67
Afschrijvingen	0	0	0	0	0
Incidentele baten en lasten	0	0	-361	-53	357
Totaal lasten	563	557	180	183	586
Saldo van baten en lasten	73	73	73	36	-329
Saldo financiële baten en lasten	0	0	0	0	0
Doorbelaste Overhead	-73	-73	-73	-36	-36
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0	-365

De mutatie van de baten tussen de conceptbegroting 2020 en de vastgestelde begroting 2020 bedraagt € 6.000. Deze mutatie is het gevolg van een toename van het aantal inwoners per 1 januari 2019.

2.5 Programma bedrijfsvoering & overhead

Het doel is de facilitering van een duurzame, effectieve, rechtmatige en kostenbewuste bedrijfsvoering, waarover transparant wordt gecommuniceerd. Daarbij is het van belang dat de financiële huishouding en de administratieve organisatie op orde zijn en blijven en klanten, stakeholders en medewerkers tevreden zijn. Daarom wordt ingezet op goed bestuur en goede interne dienstverlening.

Uitgangspunten die worden gehanteerd:

- Ondersteunend aan het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld
- Functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting
- Functionerend binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen
- Werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering – met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy – actief wordt opgepakt
- Duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van grondstoffen en energie
- Duurzame inzetbaarheid van medewerkers

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Door omgevingsontwikkelingen wegvallende inkomsten: ontvlechting, teruglopende subsidies e.d.	Sturen op mogelijkheden van taakverbreding, bevorderen employability en flexibiliteit
Uitval ICT en elektriciteit	Uitvoering geven aan beheersmaatregelen uit continuïteitsplan
Onvoldoende (deskundig) personeel	Continue monitoren
Ontoereikend niveau van informatiebeveiliging	<ul style="list-style-type: none"> • Implementeren van privacybeleid overeenkomstig de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG), het beheren van een privacyregister en de medewerkers op een actieve manier bewust maken van de do's en don't's bij het werken met gevoelige persoonsinformatie • Focus houden op het melden van incidenten met lekken van persoonsgegevens volgens de Wet op de datalekken • Vaststellen van een beleidsplan informatiebeveiliging binnen de landelijke norm voor VR's (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten en NEN 7510) en uitvoering geven aan de noodzakelijk geachte beheersmaatregelen om de beveiliging van de binnen de organisatie aanwezige informatie te borgen. Dit kan kosten met zich meebrengen, waarvoor geen voorziening in de begroting aanwezig is

Doelenboom

Wat willen we bereiken		Wat gaan we er voor doen	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2020 - 2023	
Doelmatige, doeltreffende en verantwoorde organisatie	Stroomlijnen en digitaliseren registratieve en administratieve processen voor betere en snellere informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> Het vereenvoudigen en digitaliseren van processtappen en procedures Terugbrengen formatie administratie als gevolg van digitalisering 	Betaalbare overheid met een verantwoorde bedrijfsvoering en gewenste dienstverlening op adequaat niveau
	Meer voor minder	<ul style="list-style-type: none"> Realiseren inkoopvoordelen Doelmatig beheren en gebruiken van alle gebouwen die de VGGM gebruikt 	
	Duurzaam ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> Voorkomen van verspilling van grondstoffen en energie Verduurzaming van het wagenpark Inkoop/gebruik van duurzame en verantwoorde materialen Invoeren e-facturering 	
Gezonde financiële huishouding	Adequaat budgetteren en transparant verantwoorden	<ul style="list-style-type: none"> Optimaal inzetten van beschikbare gelden voor het realiseren van de doelen van de organisatie Transparant verantwoorden over bestedingen 	Verantwoorde besteding van gemeenschapsgeld
	Realiseren van voldoende financiële weerstand	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijks actualiseren van het risicoprofiel in relatie tot het vastgestelde reservebeleid 	
Kwaliteit van de externe (bestuurlijke) informatie en communicatie verhogen	Voldoen aan de archiefwetgeving voor digitalisering	<ul style="list-style-type: none"> Vernieuwing Document Management Systeem en herinrichting digitaal archief 	Een goede en transparante besturing van de organisatie en het in verbinding zijn met de relaties van de organisatie (gemeenten, ketenpartners, burgers, bedrijven) door middel van informatie-uitwisseling
	Tevredenheid bestuursorganen/ raden over de opgeleverde informatie	<ul style="list-style-type: none"> Door vormgeving en digitalisering toegankelijk maken van beleids- en verantwoordingsdocumenten Directie en medewerkers van de VGGM onderhouden en bestendigen op ambtelijk en bestuurlijk niveau goede contacten met de gemeenten. De raadsinformatieavonden, netwerkdagen en gesprekken met stakeholders zijn terugkerende initiatieven 	
	Tijdige, rechtmatige en juiste informatie delen met ketenpartners en burgers	<ul style="list-style-type: none"> Informatie beschikbaar stellen conform de standaard voor veiligheidsregio's (Veiligheidsregio Referentie Architectuur) Planmatig realiseren van een samenhangend informatiestelsel (met elkaar verbinden van registraties) Implementeren van het vastgestelde beleid voor informatiemanagement 	
Goed werkgeverschap	Realiseren duurzaam inzetbaar personeel en gevarieerd medewerkersbestand	<ul style="list-style-type: none"> Investeren in leiderschap (gericht op kwaliteit werkrelaties, ontwikkeling talent en duurzame inzetbaarheid personeel) VGGM voor mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt toegankelijker te maken 	Een organisatie die een afspiegeling vormt van de maatschappij, met medewerkers die vakbekwaam zijn én blijven waarbij continu geanticipeerd wordt op ontwikkelingen
	Aantrekkelijk werkgever zijn nu en in de toekomst (borgen continuïteit van de organisatie)	<ul style="list-style-type: none"> Verder invulling geven aan tijd- en plaats onafhankelijk werken Bepalen profiel van de VGGM als (toekomstig) werkgever en het zichtbaar maken van de VGGM als werkgever (presentatie /marketing/werving) 	

Wat mag het kosten

Programmabegroting Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 AB	Begroting 2020 concept	Begroting 2019 geactualiseerd	Begroting 2019 Bestuur	Realisatie 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	0	0	0	0	0
Opbrengsten gemeenten individueel	0	0	0	0	0
Opbrengsten van het Rijk	45	45	45	45	46
Opbrengsten ambulancetzorg	0	0	0	0	0
Opbrengsten derden	346	346	346	163	314
Overige opbrengsten	89	89	89	89	110
Totaal baten	481	481	481	297	470
Lasten					
Salarislasten	7.386	7.386	7.386	7.229	6.279
Overige personeelslasten	649	649	649	575	785
Huisvestingslasten	3.126	3.126	3.139	3.148	3.571
Lasten gerelateerd aan productie	236	236	236	251	313
Overige lasten	2.706	2.706	2.906	2.605	2.801
Afschrijvingen	1.986	1.986	1.711	1.930	1.516
Incidentele baten en lasten	-271	-271	-208	-561	-572
Totaal lasten	15.818	15.818	15.819	15.176	14.694
Saldo van baten en lasten	-15.338	-15.338	-15.338	-14.879	-14.224
Saldo financiële baten en lasten	-111	-111	-111	-108	-59
Doorbelasting naar programma's	15.449	15.449	15.449	14.986	14.946
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0	663

De bovenstaande begrote kosten bevatten eveneens de personeelskosten van de directie en leiding werkzaam binnen de operationele diensten. In overeenstemming met BBV zijn deze kosten geclassificeerd als overhead.

3. FINANCIËN

Voor het opstellen van de bestuursbegroting 2020 is de vertreksituatie de jaarschijf 2019 zoals opgenomen in de bestuursbegroting 2019.

De financiële beschouwingen bevat de volgende onderwerpen:

- Besluitvorming na bestuursbegroting 2019
- Nominale ontwikkelingen: ontwikkelingen vanaf de vaststelling van de programmabegroting 2019 en de prijs- en loonindexering.
- Nieuwe programmaontwikkelingen en bestaande programmaontwikkelingen, die een extra impuls dienen te krijgen
- Investerings
- Effect op het lopende begrotingsjaar 2019
- Financiële begroting

3.1 Besluitvorming na bestuursbegroting 2019

Bevolkingszorg

De bevolkingszorg Gelderland-Midden is in ontwikkeling. Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 24 oktober besloten tot een intensivering van de bevolkingszorg. Concreet komt deze verandering neer op het ten dele onderbrengen van deze gemeentelijke taken bij VGGM. De implementatie hiervan wordt voorzien per begin 2019 waarbij de kosten voor dit jaar worden gedekt vanuit het overschot van het resultaat 2018. Per 2020 worden de activiteiten gefinancierd met een inwonerbijdrage. Deze inwonerbijdrage is opgebouwd uit een aantal elementen:

- Bestaande inwonerbijdrage van €0,15, bestaande uit piketkosten van €0,08 en kosten voor medewerker OTO;
- Omzetten van de huidige kosten van €166.000 (€155.000 obv prijspeil 2017) inzake bevolkingszorg binnen de begroting van VGGM naar een inwonerbijdrage van €0,24;
- Verhoging van de inwonerbijdrage met €0,52 om additionele kosten te dekken.

Daarmee bedraagt de inwonerbijdrage €0,92. Na drie jaar volgt een evaluatie om te bezien of de omvang van deze uitbreiding juist is.

Nieuwe Meldkamer Oost Nederland

In het traject van de meldkamer ontwikkeling in Oost Nederland vragen twee punten de

komende tijd extra aandacht. Als de wetswijziging in gaat op 1 januari 2020 en de meldkamer Oost Nederland operationeel wordt in februari 2022 dan is er een tussenliggende periode van 25 maanden waarvoor landelijk afspraken gemaakt moeten worden over verantwoordelijkheden, beheer en financiën. Daarnaast betekent de overgang van het beheer van de meldkamer naar de politie dat de huidige (systeem)beheerders die niet in dienst zijn bij de politie overgaan naar de politieorganisatie (nieuwe werkgever). Onduidelijkheid over de overgang is voor deze beheerders een onzekere factor.

Daarnaast wordt een tekort voorzien in de capaciteit van de beheerders door natuurlijke verloop en arbeidsmarktcrapte. Dit alles maakt dat beheer en het in de lucht houden van de huidige systemen (going concern) tot aan de samenvoeging een thema is dat extra aandacht vraagt.

Er is landelijk afgesproken dat de totale budgetten van de meldkamer van brandweer en ambulancedienst worden overgeheveld naar de landelijke meldkamerorganisatie onder beheer van de politie. Dat betekent een afroaming van de BDUR per 1 januari 2020 en op landelijk niveau overdracht van het beheerbudget voor de ambulancemeldkamer. De kosten die VGGM in de overgangperiode maakt voor de taken die niet worden overgeheveld zullen naar verwachting groter zijn dan het resterende budget. Dit bedrag wordt als maximaal 200.000 per jaar voor de jaren 2020 en 2021 verwacht. Deze lasten worden opgevangen middels het treffen van een voorziening ten laste van het resultaat over boekjaar 2018. Over het exacte bedrag wordt nog een nadere schatting gemaakt op basis afspraken met de samenwerkingspartners die momenteel worden gemaakt. De verwachting is dat de financiële kaders voor 2022 en de jaren daarna wél dekkend zijn voor de uitvoering van de operationele meldkamertaken als gevolg van schaal efficiëntie in het operationeel proces.

Rijksvaccinatieprogramma

In Nederland vinden we het belangrijk dat kinderen een gezonde start in het leven krijgen. Vaccinaties tegen besmettelijke infectieziekten horen daarbij. Per 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en is besloten

het RVP wettelijk te verankeren in de Wet Publieke Gezondheid (WPG). Het Algemeen Bestuur heeft besloten de dienstverlening met betrekking tot het RVP in 2019 en 2020 in de huidige vorm voort te zetten en daarbij een taakgerichte bekostigingssystematiek te hanteren voor de jaren 2019 en 2020, waarbij gemeenten de van het Rijk ontvangen middelen voor het RVP één op één overmaken aan de VGGM.

3.2 Wettelijke ontwikkelingen

De wettelijke ontwikkelingen hebben betrekking op de nieuwe omgevingswet. Deze nieuwe wet heeft impact op zowel de activiteiten van de brandweer als publieke gezondheid. De impact van de activiteiten is nader uitgewerkt in paragraaf 2.1 brandweer en in de paragraaf 2.2 publieke gezondheid. De financiële impact van deze wettelijke ontwikkeling bedraagt voor de brandweer € 150.000 en voor publieke gezondheid € 55.000. Het algemeen bestuur heeft niet ingestemd met deze budgettaire uitbreiding.

3.3 Nieuw Beleid

In paragraaf 2.2 zijn de ambities voortkomend uit nieuw beleid met financiële impact benoemd, namelijk de versterking van de informatiepositie. De financiële impact van deze ambitie bedraagt € 70.000. Met deze uitbreiding heeft het algemeen bestuur niet ingestemd.

3.4 Nominale ontwikkelingen

Loon en prijsindexering

VGGM hanteert de door het Algemeen Bestuur vastgestelde systematiek voor loon- en prijscompensatie bestaande uit een voorcalculatie voor 2020 en nacalculatie over 2018.

- In de voorcalculatie voor de begroting 2020 gaan wij uit van de raming van het CPB in de Macro Economische Verkenning 2019. In de MEV (september 2018) wordt voor de collectieve sector rekening gehouden met een loonkostenstijging in 2019 van 3,4% en hogere materiele kosten van 1,6%. Een doorkijk voor de middellange termijn wordt in de MEV niet opgenomen. Bij het doorrekenen van deze percentages wordt de inwonerbijdrage voor GGD-taken verhoogd met € 0,33 voor lonen en € 0,07 voor prijzen. Per saldo dus een verhoging

van € 0,40.

Voor de bijdrage per 0-18 jarige voor de 0-4 jarigenzorg betekent dit een toename van € 1,36 voor lonen en € 0,27 voor prijzen, in totaal dus € 1,63.

De doorrekening op de brandweerbijdragen leidt tot een verhoging met € 926.385 (loonkosten) en € 186.834 (prijzen).

- In de nacalculatie wordt de werkelijke loonkostenontwikkeling in 2018 (het zogenaamde inhaaleffect) vastgesteld op basis van het Centraal Economisch Plan 2019 (CPB maart 2019). In de begroting 2018 was rekening gehouden met een loonkostenontwikkeling van 1,4% en 0,8% voor de prijsontwikkeling. Conform de CEP 2019 zijn deze percentages nu respectievelijk 3,5% en 1,8%. De nacalculatie zorgt voor een toename van de inwonerbijdrage voor GGD-taken met € 0,19 voor lonen en € 0,04 voor prijzen. Per saldo dus een verhoging van € 0,23. Voor de 0-4 jarigenzorg betekent de nacalculatie een toename van € 0,81 voor lonen en € 0,16 voor prijzen, in totaal dus € 0,97. Bij de brandweerbijdragen is de toename € 561.769 voor de lonen en € 114.647 voor prijzen.
- Uitgangspunt bij het toepassen van bovenstaande systematiek is dat 70% van de begrote kosten betrekking hebben met personeel en 30% op materieel.

Loon- en prijs indexering Rijksbijdrage

In de jubibrief BDuR is de loon- en prijsontwikkeling € 60.000 voor 2018 verwerkt. De programmabegroting 2019 wordt opgesteld op prijspeil 2018; de te ontvangen loon- en prijsindexering van het Rijk voor 2019 wordt nog niet meegenomen. Het risico bestaat dat de uiteindelijke indexering door J&V marginaal zal zijn.

Inwoneraantallen

De inwonerbijdrage voor publieke gezondheid, jeugdgezondheid en bevolkingszorg beweegt mee met het aantal inwoners. De inwoneraantallen per 1 januari 2019 zijn bepalend voor deze aanpassing. De mutaties als gevolg van deze aantallen zijn verwerkt in de inwonerbijdragen.

3.5 Investerings

Investerings zijn uitgaven waarvan het economisch nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investerings worden geactiveerd op de balans en worden afgeschreven op basis van de economische levensduur van de investering. De kapitaallasten (rente en afschrijving) komen ten laste van de programma's en moeten worden gedekt binnen de baten en lasten van de programmabegroting. Als onderdeel van deze Programmabegroting 2020 is het MJIP 2019 - 2023 geactualiseerd.

Geplande vervangingsinvesterings zijn beoordeeld op nut en noodzaak en er is, voor zover mogelijk, beoordeeld of de opgenomen vervangingsbedragen toereikend zijn. Dit leidt tot fluctuatie van investeringsvolumen in de verschillende jaren. De geplande investering worden opgenomen in de meerjarige inkoopkalender, zodat de ondersteuning op het gebied van inkoop hierop afgestemd kan worden.

In de periode 2019-2023 is de prognose dat voor €40,7 miljoen wordt geïnvesteerd. De totale waarde van de materiële vaste activa wordt per eind 2023 geraamd op €39,5 miljoen. In bijlage 5.2 is een detailoverzicht van het investeringsplan opgenomen.

3.6 Effect op lopende begrotingsjaar 2019

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt bij het vaststellen van de begroting 2020 tevens de eerste actualisatie van de begroting 2019 aan het bestuur voorgelegd. Eventueel vindt naar aanleiding van de halfjaarrapportage over 2019 een tweede actualisatie plaats.

In de geactualiseerde begroting 2019 zijn de navolgende posten opgenomen:

Opbrengsten gemeenten regionaal

Het verschil wordt veroorzaakt door wijziging van de systematiek. In de bestuursbegroting 2019 waren alle opbrengsten volgens inwonersbijdrage opgenomen. In de aangepaste begroting betreft dit het regionale dienstenpakket.

Opbrengsten gemeenten individueel

Het verschil wordt veroorzaakt door wijziging van de systematiek (zie hierboven). Met ingang van 2019 loopt het RVP via het gemeentefonds (€1.1 miljoen).

Opbrengsten rijk

De bijdrage van het rijk muteert n.a.v. de hoger dan geraamde in 2018 vastgestelde indexering.

Salarislasten

De invulling van de aanvullende middelen voor het ambulancevervoer bestaat voor een deel uit al ingevulde toename personele capaciteit en dat leidt tot hogere salariskosten (€1.5 miljoen). De uitvoering van het RVP (o.a. meningokokken) resulteert in hogere salariskosten (€1.0 miljoen). Overige mutaties resulteren in een toename van €300k aan salariskosten.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten nemen voornamelijk toe door opleidingskosten van de aios (artsen in opleiding) maatschappij & gezondheid (€80k). Tegenover deze kosten staan subsidieopbrengsten.

Huisvestingslasten

De directe huisvestingslasten nemen toe. Lagere huisvestingslasten consultatiebureaus (ook leidend tot lagere opbrengsten) worden o.a. gecompenseerd door de huur van de ambulancepost Elst.

Directe lasten m.b.t. de output

De directe lasten nemen met €335k toe. Een groot deel van de mutatie wordt verklaard door toename van kosten betrekking hebbend op het in stand houden van de colokatie brandweer €75k; intensivering bevolkingszorg €85k en toename van materiele kosten ambulancevervoer €135k.

Overige indirecte lasten

De indirecte kosten nemen met €225k toe. Het betreft hier voornamelijk ICT projecten (€200k).

Afschrijvingen

Uit de actualisatie van het investeringsprogramma volgt een toename van de afschrijvingslasten. De vervangingsinvesterings van de brandweer worden in 2019 hoger (€445k). De investeringsruimte bij de ICT wordt gebruikt voor projecten (zie overige indirecte lasten). In 2019 worden extra ambulances aangeschaft (€305k).

GGD-contactcentrum

De GGD wil haar klantcontact moderniseren. In overeenstemming met de kaderbrief 2020 is het de ambitie om een GGD-contactcentrum op te zetten, dat 24/7 toegankelijk is en de mogelijkheid biedt om vragen te stellen/achter te

laten op een zo laagdrempelig mogelijke manier. Waar mogelijk gaan we dit samen met andere GGD'en realiseren. De kracht van 24/7 toegankelijkheid zit in de (landelijke) samenwerking. Dit gaat vorm krijgen in een contactcentrum dat door bundeling van activiteiten past binnen het bestaande budgettaire kader. Het resultaat is dat de GGD voor inwoners in de regio goed bereikbaar is en langs verschillende kanalen. Eind 2018 / begin 2019 is

het transitieplan nader uitgewerkt. In 2019-2020 wordt dit projectmatig opgepakt waarvoor naar verwachting eenmalig € 70.000 kosten worden gemaakt die begroot staan onder de overige personeelskosten. Het voorstel is om ter dekking van deze eenmalige kosten een bestemmingsreserve uit het resultaat over 2018 te vormen welke in 2019 aan de reserves worden onttrokken.

3.7 Financiële begroting

Programmabegroting VGGM (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020 AB	Begroting 2020 concept	Begroting 2019 geactualiseerd	Begroting 2019 Bestuur	Realisatie 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	60.693	60.955	56.422	9.373	55.000
Opbrengsten gemeenten individueel	5.713	5.713	6.733	52.092	4.984
Opbrengsten van het Rijk	6.441	6.441	6.988	6.946	6.613
Opbrengsten ambulancezorg	21.062	21.062	21.062	19.467	19.367
Opbrengsten derden	6.554	6.554	6.120	6.094	8.034
Overige opbrengsten	236	236	236	879	501
Totaal baten	100.699	100.962	97.561	94.851	94.499
Lasten					
Salarislasten	71.451	71.708	67.895	65.064	63.289
Overige personeelslasten	2.958	2.959	3.167	2.872	3.647
Huisvestingslasten	5.409	5.409	5.423	5.415	5.685
Lasten gerelateerd aan productie	7.814	7.807	7.799	7.464	7.466
Overige lasten	6.300	6.300	6.356	6.131	6.695
Afschrijvingen	7.736	7.736	7.228	6.704	5.757
Incidentele baten en lasten	-1.270	-1.258	-582	945	362
Totaal lasten	100.399	100.662	97.286	94.593	92.901
Saldo van baten en lasten	300	300	275	258	1.598
Saldo financiële baten en lasten	-300	-300	-275	-258	-193
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	0	0	0	0	1.405
Reeds besloten resultaatmutaties					
Reserve activa					316
Reserve nieuwe werkplekomgeving ICT					158
Res. onderhoud kazernes brandweer-gebruikersdeel					62
Reserve arbeidshygiëne / innovatie					21
Reserve gebruikersonderhoud CB's					21
Reserve Informatietechnologie					0
Reserve ambulancezorg					-189
Reserve bevolkingszorg					-357
Resultaat 2017 betaald aan gemeenten					
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	1.437
Nog te besluiten: resultaat jaar 2018					
Nog te besluiten resultaatmutaties	0	0	0	0	1.437

De onttrekking aan de bestemmingsreserve in 2019 en 2020 is begroot binnen de regel incidentele baten en lasten. Dit betreffen voor 2019 voornamelijk de onttrekking aan de bestemmingsreserve bevolkingszorg (€ 361.000), de onttrekking aan de bestemmingsreserve ICT (€ 44.000) en de onttrekking aan de bestemmingsreserve voor de Jeugdgezondheidszorg (€ 310.000). Voor 2020 betreffen dit voornamelijk de onttrekking aan de bestemmingsreserve ICT (€ 36.000) en de onttrekking aan de bestemmingsreserve voor de Jeugdgezondheidszorg (€ 310.000).

4. PARAGRAFEN

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Reservebeleid

De Veiligheidsregio houdt gewenst reserveniveau aan, dat uitgaat van de situatie dat de gemeenten een deel van het risicodragerschap voor hun rekening nemen. Met deze reserve wordt ervan uit gegaan dat te verwachten risico's goed zijn op te vangen.

Risico's

Hieronder is een inventarisatie van de belangrijkste risico's opgenomen.

1. Bezuinigingen door het rijk en gemeente

Het kabinet trekt extra geld uit voor veiligheid. Een belangrijk gedeelte daarvan gaat naar de politie. In het financieel perspectief van de veiligheidsregio's en daarmee brandweerkorpsen is voor 2019 niet veranderd.

Een groot aantal aan de VGGM deelnemende gemeenten zijn afgelopen jaren geconfronteerd met tegenvallende exploitatieresultaten. Dit kan leiden tot een oriëntatie op de af te nemen maatwerkproducten van VGGM. Bij daling van de specifieke omzet uit maatwerk voor een individuele gemeente is afgesproken dat de spelregels van de gemeenschappelijke regeling voor afbouw in vier jaar gelden. Het risico van hoge frictiekosten neemt daarmee af omdat de directie van VGGM middels herschikking van capaciteit het probleem van boventaligheid van personeel weg kan nemen.

2. Toekomst Ambulancezorg ongewis

In 2017 zijn door het Zorginstituut kwalitatieve kader geschetst voor de toekomst van de Ambulancezorg in een Kwaliteitskader Spoedzorg. Het kader biedt een basis voor de feitelijke organisatie van de regionale spoedzorgketen door aan te reiken welke afspraken regionaal gemaakt moeten worden. Nog niet duidelijk is welke rol zorgverzekeraars in de acute zorgketen krijgen toegewezen om de samenhang en de samenwerking tussen ketenpartners in de acute zorgketen te optimaliseren. Vanzelfsprekend is dit nauw gelieerd aan het vraagstuk van de mate van invloed van verzekeraars op de keuze van de

partijen die in de regio's ambulancezorg mogen aanbieden.

VGGM mag de ambulancezorg verzorgen tot 1 januari 2020. De minister van VWS heeft zich nog niet uitgesproken over de inrichting van het aanbestedingsproces voor een nieuwe concessieperiode. Mocht VGGM onverhoopt de vergunning verliezen dan ontstaan achterlatingskosten in het VGGM-concern.

3. Groot onderhoud brandweerkazernes

Ten tijde van de regionalisering van de brandweer is de bestuurlijke keuze gemaakt de kazernes niet over te dragen aan de veiligheidsregio en in eigendom te laten van de gemeenten. Drie argumenten speelden daarbij een rol:

- Voor gemeenten vertegenwoordigen de kazernes een maatschappelijk en/of economische belang;
- VGGM wil zich te beperken tot het uitvoeren van de kerntaken en daar valt het beheer van onroerend goed niet onder. Liever maakt VGGM gebruik van de vastgoedkennis die bij gemeenten aanwezig is;
- De ontvlechting van de kazernes is niet eenvoudig omdat er op veel plaatsen sprake is van complicerende factoren zoals gedeeld gebruik met andere gemeentelijke diensten en/of nog af te wikkelen investeringen in nieuw- en verbouw.

In de lijn van bovenstaande keuze is het budget voor de kapitaallasten en het groot onderhoud bij de gemeente achtergebleven. In het budget voor de brandweer zijn de gebruikerslasten opgenomen (denk aan schoonmaakkosten, energie, klein onderhoud, etc.). VGGM heeft in de jaarrekening een onderhoudsreserve gevormd voor het groot onderhoud dat door de gebruiker moet worden uitgevoerd.

4. Rechtspositie vrijwilligers brandweer

De invoering van de Wet normalisering rechtsposities ambtenaren is beoogd per 1 januari 2020. Een onverkorte invoering heeft waarschijnlijke grote ongewenste effecten voor, met name, de vrijwilligers bij de brandweer. Om deze reden is voor veiligheidsregio's uitstel van één jaar verleend om de gevolgen in kaart te brengen en met alternatieve voorstellen te komen.

In de brandweerkamer wordt samen met de Ministers de mogelijkheid verkend de vrijwilligers uit de Wnra te houden.

5. Uitplaatsen meldkamer

Er komt één zelfstandige landelijke meldkamerorganisatie met maximaal 10 locaties: voor Oost Nederland in Apeldoorn. De eerste contouren van de feitelijk invulling van de meldkamer in Oost Nederland tekenen zich af. Naar verwachting gaat per 1 januari 2020 bij wetswijziging de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de meldkamer over van VGGM naar de Nationale Politie. Gelijktijdig wordt de rijksbijdrage voor VGGM gekort met circa €0,5 miljoen. De huidige beheerkosten voor VGGM bedragen jaarlijks circa €0,3 miljoen. De impact op de financiering van de beheersactiviteiten voor de meldkamer ambulancezorg zijn momenteel onduidelijk. De financiële risico's voor VGGM kunnen op dit moment niet volledig worden ingeschat, maar bedragen ten minste €0,2 miljoen per jaar.

6. Projecten Medische Milieukunde

VGGM participeert in de Europese projecten en de projecten in de Academische Werkplaats. Voor deze projecten vindt afrekening aan het einde van de looptijd plaats. Dat betekent dat tussentijds geen financieel resultaat in de exploitatie zichtbaar wordt. Tussentijds wordt binnen VGGM vastgesteld of kosten die zijn gemaakt ook subsidiabel zijn. Dat is een toets op de rechtmatigheid. Bij afronding van een project kan het wel zo zijn dat VGGM hogere kosten heeft moeten maken door in het bijzonder meer capaciteit voor een project in te zetten. Dat is een vraagstuk van doelmatigheid.

7. Veilig Thuis

De Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM. Er is geen sprake van financiële verwevenheid tussen de stichting en de gemeenschappelijke regeling. De financieringsstromen en vermogensbestanddelen blijven in de toekomst strikt gescheiden. Dit beperkt de risico's voor de gemeenschappelijke regeling.

8. Nacalculatie ambulancezorg

De formele afwikkeling van de nacalculaties van de ambulancezorg over 2018 heeft nog niet plaatsgevonden.

9. Afbouw financiering omgevingsveiligheid

De provincie Gelderland heeft afgelopen jaren indirect een jaarlijkse financiering van €89.000 verstrekt ten behoeve van het opbouwen van expertise rondom omgevingsveiligheid. De provincie heeft laten weten deze financiering

voor 2019 te gaan verlagen en na 2019 stop te zetten.

10. Financiering inzet 25kv

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu versterkt een jaarlijkse bijdrage van €324.000 om VGGM in staat te stellen expertise toe te passen bij het optreden bij spoorwegincidenten op de Betuweroute, met name gerelateerd aan de 25kV bovenleiding. In 2019 wordt een besluit verwacht ten aanzien van de continuering van deze vergoeding.

11. Bedrijfsvoeringsrisico's MZ

De afdeling Maatschappelijke Zorg (MZ) kent een aantal bedrijfsvoering risico's waaronder de kwetsbaarheid in de opbouw van het personeelsbestand. Binnen de specialistische functies is sprake van een vergrijzing van het personeelsbestand. Tevens is het vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor met name deze specialistische functies een uitdaging om de juiste mensen aan te trekken. Hierdoor kan de continuïteit van de werkzaamheden in gevaar kan komen.

Naast deze uitdaging bestaan onzekerheden ten aanzien van de inkomsten door (mogelijke) veranderingen in wet- en regelgeving en overige (externe) ontwikkelingen. Zo bestaat onzekerheid ten aanzien van de gunning met betrekking tot de aanbesteding van de arrestantenzorg en forensisch onderzoek door de Nationale Politie. Tevens is er nog geen volledige duidelijkheid ten aanzien van de taak WMO toezicht in relatie tot het project Regio Centraal Gelderland.

De activiteiten met betrekking tot Aanvullende Seksuele Gezondheid worden gefinancierd door het RIVM, de regeling is geëvalueerd en vooralsnog is deze ongewijzigd gebleven.

Weerstandsvermogen

Aan de hand van de zogenaamde "kans x effect"-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij benadering wordt er een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstands-capaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen). Het eigen vermogen van VGGM is beperkt. Het streven is de algemene reserve op het in 2015 vastgestelde niveau van €1.453.000 te

consolideren. In 2019 wordt dit niveau opnieuw geëvalueerd.

Solvabiliteit

Naast een buffer tegen optredende risico's, wordt eigen vermogen benut voor de financiering van investeringen. Investeringen worden ook gefinancierd met vreemd vermogen (leningen). Een gezonde verhouding tussen vreemd en eigen vermogen (solvabiliteit) draagt bij aan een doeltreffende en efficiënte vervulling van de publieke functie van de VGGM. Deze solvabiliteit wordt uitgedrukt in een ratio. De ratio per 1 januari 2020 is naar verwachting 13,5% (per eind 2018: circa 16,7%. Voor een overheidsorganisatie is dit een redelijke waarde.

Netto Schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten t.o.v. de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De netto schuldquote van 45% blijft ruim onder dit gestelde maximum.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een veiligheidsregio heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Structurele uitgaven en inkomsten zijn binnen de VGGM in evenwicht.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen welke een meerjarig nut hebben ten behoeve van de productie. In de volksmond worden deze vaak investeringen genoemd. Het gaat daarbij veelal om zaken die na de eerste aanschaf regelmatig onderhoud vergen. Binnen de VGGM zijn de belangrijkste kapitaalgoederen de crisis- en hulpverleningsvoertuigen, de beschermende kleding, de (inrichting van) kazernes en panden en ICT middelen.

- Crisis- en hulpverleningsvoertuigen worden jaarlijks gekeurd en veelal onderhouden op basis van de kilometerstand. Wanneer gebreken tussentijds worden geconstateerd, vindt direct onderhoud plaats. Vervanging

van de voertuigen is opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan. Het onderhoud is opgenomen in de begroting.

- Beschermende kleding wordt direct na een incident geïnspecteerd. Bij schade vindt reparatie of vervanging plaats. Voor vervanging en onderhoud is budget beschikbaar in de begroting.
- Eind 2013 zijn de kazernes Bemmelen, Dieren, Harskamp, Doorwerth, Pannerden en Valburg van gemeenten overgenomen door VGGM. De kazerne Doorwerth is in voorgaande jaren weer terug verkocht aan de gemeente Renkum. De andere kazernes zullen komende jaren worden terug verkocht. De overige kazernes zijn in eigendom en in beheer van de deelnemende gemeentes. Voor de gebouwen in eigendom van de VGGM, met name ten behoeve van de ambulancezorg, zijn meerjarenonderhoudsplannen beschikbaar.

4.3 Financiering

Algemeen

Wet fido

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), en gelden ook voor gemeenschappelijke regelingen als de VGGM. Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld ze mogen lenen voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren). Hier krijgen ze een rentevergoeding voor. De VGGM hanteert de volgende doelstellingen op gebied van financiering:

- Beschikbaar hebben van voldoende liquiditeiten om de vastgestelde plannen te kunnen uitvoeren
- Beheersen van de risico's die zijn verbonden aan de financieringsfunctie, zoals renterisico en debiteurenrisico

- Minimaliseren van de kosten van geldleningen
- Verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten.

Renterisico kort en langlopende financiering **Kasgeldlimiet**

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld (< 1 jaar) per kwartaal tot 8,2% van de totale lasten van de programmabegroting. Voor 2020 bedraagt de limiet 8,2 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VGGM komt dat neer op een bedrag van €20 miljoen. In 2019 en 2020 zal naar verwachting €10 miljoen moeten worden gefinancierd, dat ruimschoots onder de gestelde norm ligt.

Financiering

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de huidige en toekomstige kasstromen. Deze kasstromen bestaan uit:

1. De kasstroom uit operationele activiteiten (de exploitatie)
2. De kasstroom uit investeringen
3. De kasstroom uit financieringsactiviteiten (aflossingen en stortingen van aangetrokken geldleningen)

Het inzicht hierin wordt verkregen door het regelmatig actualiseren van onze liquiditeitsplanning. Hierbij zijn de ontvangsten en uitgaven volgens de programmabegroting en het investeringsplan het uitgangspunt.

Op basis van het meerjarige investeringsplan (zie paragraaf 5.3) wordt komende jaren een liquiditeitstekort verwacht van circa €10,0 miljoen waarvoor financieringsafspraken gemaakt moeten worden. Deze financieringsbehoefte wordt betrokken in de evaluatie van het huidige weerstandsvermogen (zie paragraaf weerstandsvermogen op pagina 30).

Renteomslag en financieringsresultaat

Voor vergelijkbaarheid tussen overheidsorganisaties, schrijft de BBV de manier van bepalen van de renteomslag voor. Voor de VGGM bedraagt de renteomslag 0,5%.

5. BIJLAGEN

5.1 Gemeentelijke bijdragen

Uitgangspunt voor deze begroting zijn de gemeentelijke bijdragen zoals vastgesteld in 2019 en de mutaties in de kaderbrief 2020. Ook de aanpassingen op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2019 zijn in deze begroting opgenomen.

a. Gemeentelijke bijdrage brandweer

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage brandweer is gebaseerd op de oorspronkelijke inbreng. Op basis van de begroting 2020 is de verdeling per gemeente als volgt te maken:

In € x 1.000	Bijdrage 2019	Mutatie Bevokingszorg	Loon- en prijs 2020	nacalc. l/p 2018	Specifiek	Bijdrage 2020
Arnhem	11.272	-38	322	195		11.752
Barneveld	3.499	-14	100	61		3.646
Doesburg	688	-3	20	12		717
Duiven	804	-6	23	14		835
Ede	6.301	-28	180	109		6.563
Lingewaard	1.914	-11	55	33		1.991
Nijkerk	2.715	-10	78	47		2.829
Overbetuwe	2.136	-11	61	37		2.223
Renkum	1.725	-8	49	31		1.798
Rheden	2.638	-10	75	46	-25	2.724
Rozendaal	77	0	2	1		80
Scherpenzeel	468	-2	13	8		487
Wageningen	1.566	-9	45	27		1.628
Westervoort	807	-4	23	14		841
Zevenaar	2.315	-10	66	40		2.411
	38.924	-164	1.113	676	-25	40.524

b. Gemeentelijke bijdrage bevolkingszorg

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage bevolkingszorg is gebaseerd op een tarief van €0,92 per inwoner. Op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2019 is het budgettair kader per gemeente:

In € x 1.000	Mutatie Brandweer	Voorstel bevolkingszorg	Loon- en prijs 2020	Mutatie inwoner aantallen	Bijdrage 2020
Arnhem	38	103	4	2	147
Barneveld	14	38	1	1	53
Doesburg	3	7	0	0	10
Duiven	6	17	1	0	23
Ede	28	75	3	1	106
Lingewaard	11	30	1	0	43
Nijkerk	10	28	1	1	40
Overbetuwe	11	31	1	0	44
Renkum	8	21	1	0	29
Rheden	10	29	1	0	40
Rozendaal	0	1	0	0	2
Scherpenzeel	2	6	0	0	9
Wageningen	9	25	1	0	36
Westervoort	4	10	0	0	14
Zevenaar	10	29	1	1	41
	164	450	16	6	636

c. Gemeentelijke bijdrage Publieke Gezondheid

De gemeentelijke bijdrage Publieke Gezondheid valt uiteen in een tarief per inwoner voor de GGD taken en een tarief per inwoner 0-18 jaar voor de jeugdgezondheidszorg. De mutatie van deze tarieven worden als volgt gegeven:

	GGD per inw.	bijdr 0-4 per
bijdrage 2019	€ 13,68	€ 57,05
l/p compensatie	€ 0,40	€ 1,63
l/p 2018 inhaal	€ 0,23	€ 0,97
bijdrage 2020	€ 14,31	€ 59,65

Op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2019 is de bijdrage voor de GGD per gemeente als volgt:

In € x 1.000	Begroting 2019	Loon- en prijs 2020	nacalc. l/p 2018	Mutatie inwoner aantallen	Bijdrage 2020
Arnhem	2.151	63	36	28	2.279
Barneveld	785	23	13	9	830
Doesburg	155	5	3	-3	160
Duiven	348	10	6	-2	362
Ede	1.568	46	26	16	1.656
Lingewaard	634	19	11	1	665
Nijkerk	579	17	10	9	614
Overbetuwe	650	19	11	1	680
Renkum	428	13	7	0	448
Rheden	595	17	10	2	624
Rozendaal	22	1	0	1	24
Scherpenzeel	133	4	2	2	141
Wageningen	525	15	9	6	555
Westervoort	205	6	3	-1	214
Zevenaar	594	17	10	18	639
	9.373	274	158	86	9.891

en voor de zorg voor 0-4 jarigen:

In € x 1.000	Begroting 2019	RVP	Loon- en prijs 2020	nacalc. l/p 2018	Mutatie inwoner aantallen	Bijdrage 2020
Arnhem	1.735	285	50	29	-3	2.095
Barneveld	854	140	24	15	0	1.033
Doesburg	113	19	3	2	-10	128
Duiven	291	48	8	5	-13	339
Ede	1.457	239	42	25	-2	1.760
Lingewaard	550	90	16	9	-10	655
Nijkerk	555	91	16	9	0	672
Overbetuwe	606	100	17	10	-13	720
Renkum	326	54	9	6	-9	386
Rheden	439	72	13	7	-2	528
Rozendaal	20	3	1	0	2	26
Scherpenzeel	132	22	4	2	-1	159
Wageningen	338	56	10	6	-2	408
Westervoort	160	26	5	3	-4	190
Zevenaar	459	75	13	8	-12	543
	8.036	1.321	230	137	-81	9.642

e. Aantallen inwoners

Het aantal inwoners per 1 januari 2019 is uitgangspunt voor de begroting 2020. Deze zijn afkomstig van het CBS.

	per 1 januari 2018		per 1 januari 2019	
	Aantal 0-18 jarigen	Aantal inwoners	Aantal 0-18 jarigen	Aantal inwoners
Arnhem	30.404	157.277	30.355	159.265
Barneveld	14.967	57.358	14.961	57.971
Doesburg	1.989	11.326	1.850	11.148
Duiven	5.109	25.446	4.917	25.332
Ede	25.538	114.620	25.504	115.710
Lingewaard	9.636	46.383	9.493	46.475
Nijkerk	9.735	42.323	9.731	42.943
Overbetuwe	10.625	47.493	10.434	47.543
Renkum	5.717	31.323	5.585	31.302
Rheden	7.688	43.495	7.653	43.640
Rozendaal	345	1.577	374	1.654
Scherpenzeel	2.319	9.754	2.304	9.873
Wageningen	5.933	38.380	5.911	38.774
Westervoort	2.809	15.022	2.746	14.944
Zevenaar	8.043	43.411	7.872	44.639
	<u>140.857</u>	<u>685.188</u>	<u>139.690</u>	<u>691.213</u>

5.2 Meerjaren investeringsplan 2019 – 2023

Uitgangspunten voor het meerjaren investeringsplan zijn:

- Vervanging van huidige materieel op basis van verwachte levensduur
- Realiseren van het regionale materieelplan ten behoeve van het regionale dekkingsplan

Een deel van het te vervangen is ten tijde van de regionalisering om niet of tegen een lage waarde verkregen. In het budget van VGGM is rekening gehouden met de toekomstig hogere afschrijvingen. Voor 2018 bedroeg deze budgettaire ruimte €948.000. Als gevolg van de geplande investeringen in 2019 en 2020 loopt deze budgettaire ruimte in 2020 terug naar circa €179.000.

Om de investeringen in 2019 van circa €16,2 miljoen mogelijk te maken resteert een liquiditeitstekort van circa €9,0 à €10 miljoen welke middels aan te trekken leningen/kapitaal aangevuld zal moeten worden.

	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
<i><u>Brandweer en GGD</u></i>						
Bouwkundige aanpassingen	524	-	-	243	-	777
ICT middelen	1.337	559	1.662	1.035	840	5.433
Bedrijfsmiddelen	3.087	1.628	1.666	1.330	1.100	8.811
Voertuigen	8.998	3.962	4.045	2.000	877	19.882
<i>Subtotaal</i>	<i>13.946</i>	<i>6.148</i>	<i>7.373</i>	<i>4.618</i>	<i>2.817</i>	<i>38.903</i>
<i><u>Ambulancezorg</u></i>						
Bouwkundige aanpassingen	-	-	-	-	80	80
Bedrijfsmiddelen	1.514	237	96	166	19	2.032
Voertuigen	813	394	-	718	1.833	3.758
<i>Subtotaal</i>	<i>2.327</i>	<i>631</i>	<i>96</i>	<i>884</i>	<i>1.932</i>	<i>5.870</i>
Totaal investeringen	16.273	6.779	7.469	5.503	4.749	40.773

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM):
verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten van
Gelderland-Midden.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

